

SAMUELWAN SUTICHASQA

ISKAY KAQ LIBRO

Punta kaq libro hinam kay iskay kaq libropas Diosmanta willakuq Samuelpa sutinwan sutichasqa. Punta kaq libropi willakusqankunapa qatiqnillantam kay libropas willakun.

Kay libroqa iskay parteman rakisqam kanman:

Punta kaq partem willakun Rey Saulwan Jonatan wañukuptin llakillawanña Davidpa aya taki takisqanmanta, willakuntaqmi Juda nacionpi Rey Davidpa gobiernay qallarisqanmantapas chaynataq Saulpa churin Isbofet imaynam wañukusqanmantapas (1-4).

Iskay kaq parteñataqmi willakun Rey David enteron Israel nacionpi gobiernasqanmantawan allin yachaywan gobiernasqanmanta, willakuntaqmi guerrapi peleaq valeroso kasqanmantapas, gobiernasqan nacionta mirachispa takyachisqanmantapas, nacionnin ukupi hatarimuy enemigonkuna vencesqanmantapas chaynataq huklaw nacionmanta hatarimuy enemigonkuna vencesqanmantapas, willakuntaqmi runakunapa paypi confiakusqanmantapas, huchaman urmaykuspa runa wañurachisqanmantapas, Diosmanta willakuq Natan anyaptin huchankunata reqsikuspa wanakusqanmantapas chaynataq humillakuspan Diospa castigon chaskisqanmantapas (5-24).

Davidqa allin rey kasqanwanmi chaynataq allin gobiernaq kasqanwanmi Israel runakunapa ancha kuyasqan karqa chaymi paykunaqa Moiesta hina hatunnin libraqninkupaq hapirqaku. Diospa prometesqan Mesiasmanraqmi paytaqa tupachirqaku.

Saulpa wañukusqanta David yacharusqanmanta

1 ¹ Saulpa wañukusqanpa qepantam Amalec casta runakuna vencerusqanmanta David kutimuspa iskay punchawña Siclag llaqtapi kachkarqa. ² Kimsa kaq punchawmantam Saulpa campamentonmanta huk runa hamurqa llumpay llakisqa, pachankunapas llikisqa hinaspa allpallaña umayoq. Davidpa kasqanman chayaramuspanmi qayllanpi qonqoranpa pampaman kumuykurqa. ³ Chaymi David tapurqa:

—¿Maymantataq hamuchkanki? —nispa

Chaymi payñataq nirqa:

—Israel tropapa campamentonmantam lluptiramuni —nispa.

⁴ Hinaptinmi David tapurqa:

—¿Imataq pasakun? ¡Ama hina kaspayá willaykullaway! —nispa.

Hinaptinmi chay runañataq nirqa:

—Peleasqankumanta soldadokuna lluptiruspam achkallaña wañurunku. Saulwan churin Jonatanpas wañurunmi —nispa.

⁵ Chay willaqnin mozotam David nirqa:

—¿Imaynanpitaq yachanki Saulpas chaynataq Jonatanpas wañurusqanta? —nispa.

⁶ Chaymi payñataq nirqa:

—Gilboa Moqopi kachkaspaymi qonqaymanta Saula rikururqani lanzanpi tawnapakusqata, rikurqanitaqmi carretakunawan caballopi sillasqakunapas payta haypaykuchkaqtaña.

⁷Qepanta qawarimuspanmi rikuramuwaspa qayamuwarqa. Chaymi ñoqañaataq nirqani: “¿Imanantaq?” nispa. ⁸Chaymi niwarqa: “Qamqa ¿pitaq kanki?” nispa. Hinapinmi ñoqañaataq nirqani: “Ñoqaqa kani Amelec casta runam” nispa. ⁹Paymi niwarqa: “Ama hina kaspaykiya asuykamuspa wañurachiwayña, herido kaspaypas kawsachkaniraqmi” nispa. ¹⁰Chaymi asuykuspaya wañurachirqani wañuy patanpiña kasqanta yachaspay. Umanpi coronatawan brazonpi brazaletetaqa qanmanmi apamurqayki.

¹¹Davidmi llumpay llakisqa kaspan pachanta llikiparqa, hina chaynallatam rurarqa paywan kaqkunapas. ¹²Llumpayllataña waqaspankum ayunarqaku tardeykuqkama Saulpa hinaspa churin Jonatanpa wañukusqanmanta. Waqarqaku-taqmi Tayta Diospa runankuna vencesqa kasqanmantapas chaynataq Israel casta runakuna guerrapi wañusqankumantapas. ¹³Willaqnin mozotam David nirqa:

—¿Maymantataq qamqa kanki? —nispa.

Chaymi payñaataq nirqa:

—Ñoqaqa kani Amalec casta forasterom —nispa.

¹⁴Davidmi nirqa:

—¿Imanasqamá manaqa manchakurqankichu Tayta Diospa nombrasqan rey wañuchiytaqa? —nispa.

¹⁵Chaymi huk kaqnin runata qayaykuspan David nirqa:

—Anchuykuspa wañuchiy —nispa.

Hinapinmi asuykuspan wañurachirqa. ¹⁶Wañunanpaq kachkaptinmi Davidñaataq nirqa:

—Wañuchisqaykimantam huchayoc kanki, qampunim nirqanki: “Tayta Diospa nombrasqan rey tam wañuchirqani” nispa.

Saulmantawan Jonatanmanta David aya takita takisqanmanta

¹⁷Saulpa hinaspa churin Jonatanpa wañukusqanmantam David kay aya takita takirqa. ¹⁸Judapa mirayninkunaman yachachinanpaqmi “Flechana Arma” sutiyoq kay aya takita kamachikurqa. Kay aya takiqa Jazerpa libronpi qellqasqam kachkan.

¹⁹Israel castakuna,
qamkunamanta sumaq kaqmi
moqokunapi wañurun.
iImaynamá valeroso soldadokunaqa wicherun!

²⁰Gat llaqtapi ama willakuychikchu.
Asalon llaqtapa callenkunapi
ama willakuychikchu
chaynapi Filistea warmikuna
ama kusikunankupaq,
chaynapi Dios mana reqsiq warmikuna
kusikuymanta ama pawaykachananpaq.

²¹Gilboa Moqokuna,
qampa hawaykimanqa sullapas
amañayá chayamuchunchu.
Gilboa Moqokuna,

qampa hawaykimanqa parapas
 amañayá chayamuchunchu.
 Gilboa Moqokuna,
 allin wiñachiq chakrakunapas
 amañayá kachunchu.
 Chaypim valeroso soldadokunapa
 harkachikunanpas wischusqa karqa.

- 22 Jonatanpa flechankunaqa
 wañuqkunapa yawarninpi
 chapusqapuni karqa.
 Valeroso soldadokunapa wirankunapim
 chapusqapuni karqa.
 Saulpa espadanmi wañuqkunapa yawarninpi
 chapusqapuni karqa.
 Valeroso soldadokunapa wirankunapim
 chapusqapuni karqa.
- 23 Saulwan Jonatanqa kuyachikuqmi karqaku.
 Saulwan Jonatanqa waylluchikuqmi karqaku.
 Kawsaspapas manam rakinakurqakuchu.
 Wañuspapas manam rakinakurqakuchu.
 Ankakunamantapas aswan pawaqmi karqaku.
 Leonkunamantapas aswan kallpasapam karqaku.
- 24 Israel casta warmikuna,
 waqaychik Saulmanta.
 Waqaychik guindo pachawan
 pachachisuqnikichikmanta.
 Waqaychik kuyayllapaq pachawan
 pachachisuqnikichikmanta.
 Waqaychik qori alhajawan pachaykichik
 adornaqmanta.
- 25 ¡Imaynatam valeroso soldadokuna
 peleopi wichirun!
 Chaynam yachanaykichik moqokunapi
 Jonatanpas wañusqa karun.
- 26 Jonatan wawqelláy,
 llumpaytam qamqa llakirachiwanki.
 Ñoqapaqqa mayna kuyaypaqmi karqanki,
 warmikunapa kuyakuyninmantapas
 aswan mastam kuyawarqanki.
- 27 ¡Imaynatam valeroso soldadokuna
 wichirun!
 ¡Imaynatam guerrapi peleana armakunapas
 tukurun!

Juda lawpi gobiernanapaq Davidta churasqankumanta

2 ¹Chaykuna pasaruptinmi Tayta Diosta David tapurqa:
—¿Riymanchu Juda lawpi huk kaqnin llaqtaman? —nispa.

Chaymi Tayta Dios nirqa:

—Riyá —nispa.

Hinaptinmi David tapurqa:

—¿Mayqan llaqtamantaq risaq? —nispa.

Hinaptinmi Tayta Dios nirqa:

—Hebron llaqtaman —nispa.

²Hinaptinmi David rirqa Hebron llaqtaman, paywantaqmi rirqaku iskaynin warminkunapas otaq Jezreel llaqtayoq warmin Ahinoampas chaynataq Carmel llaqtayoq Nabalpa viudan Abigailpas. ³Pusarqataqmi puriqmasin runakunatapas familiarantinta, paykunam *yacharqaku Hebron law llaqtakunapi. ⁴Chaymi Juda casta runakuna hamuruspanku Davidta aceitewan tallirqaku Juda lawpi gobiernanapaq.

Davidmanmi willaykurqaku Galaad lawpi Jabes llaqtayoqkuna Saula pampaykusqankumanta. ⁵Chaymi runankunata David kacharqa Galaad law Jabes llaqtapi kaqkunaman kaynata nimunankupaq:

—Tayta Diospa bendecisqanmi qamkunaqa kankichik reyninchik Saula kuyapayarispa pampaykusqaykichikmanta. ⁶Kunanyá Tayta Dios cheqaptapuni kuyapayarisunkichik. Noqapas kay rurasqaykichikmantam allinta rurasqaykichik. ⁷Kallpanchakuspáyá qarinchakuychik Saul wañuruchkaptinpas Juda casta runakunam aceitewan talliwarqaku gobiernanapaq —nispa.

Israel nacionpi kikinkupura peleasqankumanta

⁸Saulpa llapallan tropankunapa kamachiqninmi otaq Nerpa churin Abnermi Saulpa churin Isboret sutiyoy runata pusarqa Mahanaim llaqtaman. ⁹Paytam Galaad lawpi, Aser casta runakunapa *yachanan lawpi, Jezreel lawpi, Efrain casta runakunapa yachanan lawpi, Benjamin casta runakunapa yachanan lawpi hinaspa lliw Israel nacionpi gobiernanapaq churarqa. ¹⁰Tawa chunka watanpim Saulpa churin Isboretqa Israel nacionpi gobiernayta qallaykurqa, chaypim iskay wata gobiernarqa. Juda casta runakunam ichaqa Davidta reyninkupaq chaskirqa. ¹¹Qanchis wata soqta killanmi Juda castakunapi David gobiernarqa Hebron llaqtapi.

¹²Nerpa churin Abnerñataqmi Mahanaim llaqtamanta Gabaon llaqtaman lloqsirqa Saulpa churin Is-bosetpa tropankunawan. ¹³Sarviapa wawan Joabmi Davidpa tropankunapiwan Hebron llaqtamanta lloqsirqaku hinaspam Gabaon estanquepa waqtanpi paykunawan tupanakurqaku. Abnerpa tropankunam karqa estanquepa waklawninpi, Joabpa tropankunañataqmi karqa estanquepa kaylawninpi. ¹⁴Chaymi Joabta Abner nirqa:
—Mozo soldadonchikkuna lloqsispankuyá peeachunku llapallanchikpa qayllanchikpi —nispa.

Chaymi Joabñataq nirqa:

—Allinmi —nispa.

¹⁵Hinaptinmi lloqsirqaku Benjamin castamanta otaq Saulpa churin Is-bosetpa partenmanta chunka iskayniyoq mozokuna, Davidpa tropankunamantapas chunka iskayniyoq mozokunam lloqsirqa. ¹⁶Chaymi peleaqmasinwan umamanta sapakama hapinakuruspa espadankuwan tuksinakururqaku waqtankupi, chaynapim llapallanku wañururqaku.

Chayraykum “Helcat-hazurim” nispa suticharqaku chay lugarta. Chay lugarqa kachkan Gabaon lawpim. ¹⁷Chay punchawpi llumpa-llumpayta pelearuptinkum Davidpa tropankuna vencerurqa Abnertawan Israel casta tropakunata. ¹⁸Chaypim kachkarqaku Sarviapa kimsa qari wawankuna otaq Joab, Abisai hinaspa Asael. Chay Asaelmi karqa purunpi luwichu hina kallpaq. ¹⁹Asaelmi Abnerpa qepallanta qatirqa *alleqmanpas *ichoqmanpas mana muyurispán. ²⁰Chaymi Abner qepanta qawarispán nirqa:

—¿Manachu qamqa kanki Asael? —nispa.

Hinaptinmi payñataq nirqa:

—Ari, ñoqam kani —nispa.

²¹Chaymi payta Abner nirqa:

—Amaña qatiwaychu aswanqa *alleq lawman otaq *ichoq lawman muyurispá hapíy huk kaqnín mozo soldadota hinaspayki qechuy llapa imankunata —nispa.

Asaelmi ichaqa hinalla qatirqa. ²²Chaymi Abnerñataq yapatawan nirqa:

—Asuriy, ama qatiwaychu, yanqataq wañurachikiman, hinaspaqa ¿ima uyaywantaq wawqeki Joabmanqa rikuriyman? —nispa.

²³Asael mana asuriyta munaptinmi lanzapa qepanwan wiksanpi Abner tuksirurqa wasanta lloqsínankama. Hinaptinmi Asaelqa wikapakuruspa hina chayllapi wañururqa. Asaelpa wañurusqanman haykam chayamuqkunam chaypi sayarurqaku. ²⁴Joabpiwan Abisaimi ichaqa Abnerta qatirqaku hayparunankupaq. Intim seqaykururqa Gabaon law chunniqman riq ñanpi otaq Gia sutiyoq sitiopa ñawpaqninpi kaq Ama sutiyoq moqoman chayaykuchkaptinku. ²⁵Benjaminpa mirayninkunañataqmi huñunakururqaku Abnerwan hinaspa huk tropalla churakururqaku huk kaqnín moqopa puntanpi. ²⁶Abnermi Joabta qayaspa nirqa:

—¿Tukuy tiempochu wañuchinakuyllapi kasun? ¿Manachu yachanki llumpay llakillapi kananchikta? ¿Haykapikamataq runaykikunataqa mana kamachinkichu wawqenkuta amaña qatikachanankupaq? —nispa.

²⁷Chaymi Joabñataq nirqa:

—Kawsaq Diosrayku juraspa niki, qampuni mana rimariyakamuptikiqa runaykunaqa sapakamam wawqenta qatikachanmanku karqa achikyanankama —nispa.

²⁸Joab cornetata tocaykuptinmi lliw runankuna sayarurqaku, manañam Israel castamasinkunataqa qatikacharqakuchu nitaqmi mastaqa pelearqakuñachu.

²⁹Abnermi runankunawan rirqaku tukuy tuta Araba sutiyoq qechwanta hinaspa Jordan Mayuta chimparuspanku rirqaku Bitron lawninta Mahanaim llaqtaman chayanankukama.

³⁰Abnerta qatikachasqanmanta Joab kutiramuspanmi llapallan tropankunata huñururqa chaymi Davidpa tropankunamanta faltarurqa Asaelwan chunka isqonniyoq soldadokuna. ³¹Davidpa tropankunañataqmi Abnerpa tropankunata otaq Benjamin casta soldadokunata wañurachirqaku kimsa pachak soqta chunkan runakunata. ³²Asaelpa cuerponta Belen llaqtaman apaspankum chaypi pamparurqaku taytanpa sepulturanpi. Joabmi tropankunawan tukuy tuta rispa achikyarurqa Hebron llaqtapi.

3 ¹Saulpa castankunam unay tiempo pelearqaku Davidpa castankunawan. David aswan-aswan kallpanchakuptinmi Saulpa castankunañataq hukmanyarqaku.

^a 2:16 Hebreo simipi Helcat-hazurim ninanqa “tuksipana chakra” ninanmi.

Hebron llaqtapi naceq Davidpa churinkunamanta

(1 Cr 3:1-4)

²Hebron llaqtapi David kachkaptinmi nacerqa churinkuna: Piwi churinmi karqa Amnon. Paymi karqa Jezreel llaqtayoq Ahinoampa wawan. ³Amnonpa sullkanmi karqa Quileab. Paymi karqa Carmel llaqtayoq Nabalpa viudan Abigailpa wawan. Quileabpa sullkanmi karqa Absalon. Paymi karqa Gesur nacion rey Talmaipa churin Maacapa wawan. ⁴Absalonpa sullkanmi karqa Adonias. Paymi karqa Haguitpa wawan. Adoniaspa sullkanmi karqa Sefatias. Paymi karqa Abitalpa wawan. ⁵Sefatiaspa sullkanmi karqa Iream. Paymi karqa Davidpa huknin warmin Eglapa wawan. Chay churinkunaqa nacerqa Hebron llaqtapi David kachkaptinraqmi.

Davidwan Abner contrato rurasqanmanta

⁶Saulpa castankunawan Davidpa castankuna guerrapi kachkaptinkum Abner aswan-aswan reqsisqa rikurirurqa Saulpa castankunapi. ⁷Saulpam karqa Rizpa sutiyoq compañeran. Paymi karqa Aja sutiyoq runapa churin. Chaymi Abnerta Is-boset nirqa:

—¿Imanasqataq kakurqanki taytaypa compañeranwan? —nispa.

⁸Chaymi Is-bosetpa nisqanwan Abner sinchita piñakuruspan nirqa:

—¿Ñoqaqa allqochu karqani Juda castawan hukllawakunaypaq? Ñoqaqa favorecerqanim taytayki Saulpa familiankunataqa chaynataq amistadninkunatapas. Manataqmi qamtapas Davidpa makinmanchu qoykurqayki. ¿Hinaptinchu kunanñataq kay warmiwan huchallikusqaypaq tumpawanki? ⁹Diosyá sinchita castigawachun Tayta Diospa jurasqanman hina Davidwan mana ruraptiyqa. ¹⁰Saulpa castanmanta gobiernasqanta qechuspaymi Davidtaña gobiernanapaq churasaq Israel castapipas chaynataq Juda castapipas, gobiernanapaq Dan llaqtamanta Beerseba llaqtakamam —nispa.

¹¹Abnerta manchakusqanraykum Is-bosetqa mana imatapas contestarqachu.

¹²Abnerñataqmi runankunata kacharqa Davidman kaynata nimunankupaq:

—¿Pipataq kay nacionqa? Contratotayá rurasunchik. Ñoqaqa yanapasqaykim lliw Israel nacion qampaq kananpaq —nispa.

¹³Chaymi David nirqa:

—Allinmi, qanwanqa rurasaqmi contratota ichaqa ñoqaman hamuspaykiqa Saulpa warmi churin Micaltam pusamuwanki, mana chayqa manam uyayta rikuwaqchu —nispa.

¹⁴Davidqa Saulpa churin Is-bosetmanpas runankunatam kacharqa kaynata nimunankupaq:

—Warmiy Micalta kutichipamuway. Paytaqa casaranaypaqmi rantirqani pachak Filistea runakunapa qari kayninpa qarachanwan —nispa.

¹⁵Hinaptinmi Laispa churin Paltielmanta otaq qosanmanta Micalta qechurachimuspam Is-boset pusachirqa. ¹⁶Qosan Paltielmi ichaqa waqastin payta qatirqa Bahurim llaqtakama. Chaypim Paltielta Abner kamachirqa:

—Kutiy —nispa.

Hinaptinmi Paltielqa kutikurqa.

¹⁷Israel casta ancianokunawan Abner rimaspanmi nirqa:

—Unayñam munachkankichik qamkunapa reynikichik David kananta. ¹⁸Chaynaqa kunanyá reynikichikpaq churaychik. Tayta Diosmi Davidman prometespan nirqa: “Serviqniy Davidwanmi Filistea runakunamanta chaynataq llapallan enemigonkunamanta Israel casta runaykunata librasaq” nispa.

¹⁹Benjamin castakunawanpas Abner rimaruspanmi rirqa Hebron llaqtaman, payqa rirqa Israel castakunapa tukuy ima tanteasqantawan Benjamin casta llapallan runakunapa tukuy ima tanteasqanta Davidman willamunanpaqmi. ²⁰Abnermi iskay chunka runankunawan Davidpa kasqan Hebron llaqtaman chayarurqa. Davidmi convidota rurachirqa Abnerpaqwan paywan hamuqkunapaq. ²¹Abnermi Davidta nirqa:
—Reynilláy, kunanmi Israel casta llapallan runakunata qanman huñuramusaq chaynapi contratota runanaykichikpaq, qanmi tukuy munasqaykipi gobiernanki —nispa.
Abnerta David aviaruptinmi hawkalla pasakurqa.

Abnerta Joab wañuchisqanmanta

²²Davidpa tropankunam Joabpiwan chay ratopi chayaramurqaku salteamunan-kupaq tropa-tropa risqankumanta, paykunaqa chayamurqaku enemigonkumanta qechumusqankuta achkallataña apamustinmi. Abnerqa manañam Davidwanchu karqa Hebron llaqtapi. Abnerta David aviaruptinmi payqa pasakurqaña hawkalla. ²³Joabmá chayaramurqa llapallan tropankunawan. Joabmanmi willaykurqaku kaynata:
—Nerpa churin Abnermi reyman hamururqa, pay aviaruptinmi pasakurqa hawkalla —nispa.

²⁴Chaymi reyman rispan Joab nirqa:

—¿Imatataq kayta rurarunki? Abner qawaqniki hamuchkaptinqa ¿imanasqamá hawkallataqa kachaykurqanki? ²⁵¿Manachu yachanki Nerpa churin Abnerqa engañasunaykipaq hamusqanta? Payqariki hamurqa mayman risqaykitapas chaynataq imam rurasqaykitapas yachananpaqmi —nispa.

²⁶Davidwan Joab rimasqanmanta lloqsiramuspanmi runankunata kacharqa Abnerta haypanankupaq. Davidpa mana yachasqantam Sira sutiyoq pozomantaña kutirachimurqaku. ²⁷Abner Hebron llaqtaman kutiramuptinmi Joab pusarurqa llaqtapi zaguanpa ukulawninpi sapallankupi rimanankupaq. Chaypim Abnerta wiksanpi tuksiruspa wañurachirqa wawqen Asael wañurachisqanmanta vengakuspa. ²⁸David yacharuspanmi nirqa:

—Nerpa churin Abner wañurachisqa kasqanmantaqa ñoqapas chaynataq gobiernoypas Tayta Diospa ñawpaqninpim wiñaypaq mana huchayoq kaniku. ²⁹Joabyá lliw castankunapiwan castigasqa kachun. Familianpipas amayá faltachunchu flujowan ñakariqpas, lepra onqoyniyoqpas, tawnallawan puriq wistupas, guerrapi wañuqpas otaq mikuymanta muchuqpas —nispa.

³⁰Joabmá wawqen Abisaipiwan Abnerta wañurachirqaku, chaynataqa ruraraqaku Gabaon lawpi peleachkaptinku wawqenku Asaelta Abner wañurachisqanraykum.

³¹Davidmi Joabtawan paywan kaq llapallan runankunata kamachirqa:

—Llikipakuychik pachaykichikta hinaspa lutokuspa waqaychik Abnerpa ayanpa ñawpaqninpi —nispa.

Rey Davidmi rirqa chakanapi kaq ayapa qepanta. ³²Hebron llaqtapi Abnerta pamparuptinkum rey qaparispa waqarqa sepulturapa waqtanpi, waqarqataqmi llapallan runakunapas. ³³Abnermanta aya takita rey takispanmi nirqa:

Abner ¿imanasqataq mana yuyayniyoq hina wañurunki?

³⁴Makikikunaqa manam chaqnasqachu karqa.

Chakikikunapas manam cadenasqachu karqa.

Mana allin runakunapa wañuchisqan hinan wañurunki.

Llapallan runakunapas paymantam huktawan waqarqaku. ³⁵Punchawllaraq kachkaptinmi mikuykunapaq Davidta ruegamurqaku, Davidñataqmi juraspan nirqa:

—Diosyá sinchita castigawachun tantata otaq imatapas manaraq inti seqaykuchkaptin mikuruptyqqa —nispá.

³⁶Llapallan runakunam cuentata qokururqaku chay imam rurasqanmanta, chay rurasqanqa agradonkupaqmi karqa. ³⁷Israel casta llapallan runakunam chay punchaw cuentata qokururqaku Nerpa churin Abner wañusqanmantaqa Rey Davidqa inocente kasqanta.

³⁸Reymi serviqninkunata nirqa:

—Yachasqaykichikpi hinapas kunanmi Israel nacionpi hatun atiyniyoq kamachikuq wañurun. ³⁹Chaymi aceitewan tallisqa rey kachkaspaypas mana kallpayoq hina kachkani Sarviapa kay wawankuna ñoqamanta aswan atiyniyoq kasqankurayku. Tayta Diosyá pagapuchun mana allin ruraqmanqa mana allin rurasqanman hina.

Is-boset sutiyoq reya wañuchisqankumanta

4 ¹Hebron llaqtapi Abnerpa wañurusqanmanta Saulpa churin Is-boset yacharuspanmi pasaypaqta hukmanyarurqa, mancharikurqakutaqmi Israel casta llapallan runakunapas. ²Saulpa churin Is-bosetpam karqa iskay runankuna, paykunaqa karqa salteaq runakunapa kamachiqninmi. Hukninpa sutinmi karqa Baana hukninpañataq Recab. Iskayninkum karqaku Benjamin ayllumanta kaq runakuna, paykunaqa karqa Beerot llaqtayoq Rimonpa churinkunam. Beerot llaqtaqa karqa Benjamin ayllu runakunapam. ³Benjamin ayllu runakunapamá karqa Beerot llaqtayoq runakuna Gitaim llaqtaman lluptikuchkaptinkupas. Beerot llaqtayoqkunaqa chay Gitaim llaqtapimá *yacharqaku forastero hina kay libro qellqasqa kasqan tiempokama.

⁴Saulpa churinmi karqa Jonatan, Jonatanpa churinñataqmi karqa Mefi-boset. Mefi-boset pichqa watayoqlaraq kachkaptinmi Saulpa hinaspa Jonatanpa wañukusqanui noticia Jezreel llaqtamanta chayaramurqa. Chay wawata uywaq warmi hoqariykuspa lluptichichkaptinmi warma wichiyrurqa, chayraykum wistuña karqa.

⁵Beerot llaqtayoq Rimonpa iskay churin Recabwan Baanam rirqaku Is-bosetpa wasinman hinaspan chayarurqaku chawpi punchaw rupaypi, Is-bosetñataqmi puñuchkarqa. ⁶Wasipi tiyaq warmipas trigo akllasqanpi puñuruptinmi Recabwan wawqen Baana yaykururqaku wasiman. ⁷Is-bosetñataqmi caman hawanpi puñuchkasqa. Chaymi wañurachispa umanta kuchururqaku, tukuy tuta Araba sutiyoq qechwanta apaspankum ⁸Davidman Hebron llaqtapi qoykurqaku. Paytam nirqaku:

—Reyllayku, kayqaya wañuchiy munasuqniki enemigoyki Saulpa churin Is-bosetpa umanqa. Kunanmi qanmanta Tayta Dios vengakurun Saultawan mirayninkunata —nispá.

⁹Chaymi Beerot llaqtayoq Rimonpa churin Recabtawan wawqen Baanata David nirqa:

—Tukuy sasachakuyman libraqniy kawsaq Tayta Diosraykum jurani: ¹⁰Huk runam allin willakuy apamuwasqanta creespan Saulpa wañusqanmanta willawarqa chaymi chay willawasqanmanta mercesqanta qospay Siclag llaqtapi wañurachirqani. ¹¹Qamkunaqa mana allin ruraqkuna kasqaykichikraykum wasinta yaykuspa allin ruraq runata camanpi wañurachimurqankichik. Chaynaqa ¿manachum vengakusqaykichik? ¿manachum kay pachamantapas chinkarachisqaykichik? —nispá.

¹²Chaypunilla runankunata David kamachiptinmi chay iskaynin runakunata wañurachirqaku. Makinkunatawan chakinkunata kuchuruspankum Hebron llaqta estanquepa waqtanpi warkururqaku. Is-bosetpa umantañataqmi pamparurqaku Hebron llaqtapi kaq Abnerpa sepulturanpi.

Juda lawpi chaynataq Israel lawpi Davidpa gobiernasqanmanta

(1 Cr 11:1-3)

5 ¹Israel llapallan ayllukunam rirqaku Hebron llaqtata Davidman kaynata ninankupaq:

—Ñoqaykuqa kaniku qampa aylluypunim. ²Pasaq tiempopiqa Saul gobiernawachkaptinkupas qanmi Israelpa tropankunataqa kamachirqanki.

Tayta Diosmi prometesurqanki: “Qanmi oveja michiq hina Israel casta runaykunata gobiernanki hinaspa Israel nacionpi kamachinki” nispa.

³Hebron llaqtapi Rey Davidpa kasqanmanmá hamurqaku Israel casta llapallan ancianokuna, Rey Davidmi chaypi paykunawan contratota ruraraq Tayta Diospa qayllanpi. Israel nacionpi gobiernananpaqmi Davidta aceitewan tallirqaku.

⁴Kimsa chunka watanpim Davidqa gobiernayta qallarirqqa hinaspa gobiernarqa tawa chunka wata. ⁵Juda lawpim gobiernarqa qanchis wata parten Hebron llaqtapi *yachaspan. Kimsa chunka kimsayoq watataqmi gobiernarqa lliw Israel lawpipas chaynataq Juda lawpipas Jerusalem llaqtapi yachaspan.

Murallasqa Sion llaqtapi runakunata David vencesqanmanta

(1 Cr 11:4-9)

⁶Rey Davidmi tropankunapiwan rirqaku Jerusalem llaqtaman chay allpapi *yachaq Jebus casta runakunawan peleananpaq. Jebus casta runakunam Davidta nirqaku:

—Manam qamqa kayman yaykumuytaqa atiwaqchu, qamtaqa ñawsakunapiwan weqrukunallam wischurusunki —nispa.

Chaynataqa nirqaku: “Davidqa manam yaykumuyta atinmanchu” nispa piensasqankuraykum. ⁷Davidmi ichaqa vencerurqa murallasqa Sion llaqtapi runakunata. Chay llaqtatam suticharqaku “Davidpa Llaqtan” nispaña. ⁸Chay punchawpi manaraq peeachkaspanmi David nirqaq:

—Pipas Jebus casta runakunata vency munaqqa yakupa tunelninta yaykuspaya wañuchimuchun tukuy sonqoywan cheqnisqay wistukunata hinaspa ñawsakunata —nispa.

Chayraykum kaynata rimakuqku: “Ñawsakunapas nitaq wistukunapas manam Diospa templonmanqa yaykunmankuchu” nispa. ⁹Chay murallasqa llaqtapi David *yachaspanmi suticharqa “Davidpa Llaqtan” nispa. Chay llaqtapa muyuriqninpin rurachirqa murallata, chaytaqa rurachirqa llaqtapa patanmanta uku lawmanmi.

Davidman comisionta Rey Hiram kachasqanmanta

(1 Cr 14:1-2)

¹⁰Davidmi aswan-aswan atiyniyoq rikurirurqa Llapallan Kamachiq Tayta Dios yanapasqanrayku. ¹¹Chaymi Tiro llaqtapa reynin Hiram kacharqa Davidman runakunata. Cedro qerukunata apachispanmi kacharqataq carpinterokunatapas chaynataq rumi labraqkunatapas. Paykunam Davidpaq palaciota rurapurqaku. ¹²Hinaptinmi David cuentata qokururqa Israel nacionpi gobiernananpaq Tayta Dios takyachisqanta. Entienderqataqmi Israel casta runakunata favorecespan pay gobiernachisqantapas.

Jerusalen llaqtapi naceq Davidpa churinkunamanta

(1 Cr 3:5-9. 14:3-7)

¹³Hebron llaqtamanta Jerusalen llaqtamanña David astakuruspanmi chaypi-pas huk warmikunawan casarakururqa, kapurqataqmi huk compañerankunapas. Paykunam wachakurqaku Davidpa qaripas-warmipas churinkunata. ¹⁴Jerusalen llaqtapi naceq Davidpa churinkunam karqa Samua, Sobab, Natan, Salomon, ¹⁵Ibhar, Elisua, Nefeg, Jafia, ¹⁶Elisama, Eliada hinaspa Elifelet.

Filistea runakunata David vencerusqanmanta

(1 Cr 14:8-17)

¹⁷Filistea runakunam Israel nacionpi gobiernananpaq David churasqa kasqanta yacharurqaku chaymi llapallanku hamurqaku Davidta maskanankupaq. Davidmi ichaqa maskamusqankuta yacharuspan rirqa amparakunanku sitioman. ¹⁸Filistea runakuna hamuruspankum Refaim Qechwapi campamentonkuta sayarachirqaku.

¹⁹Hinaptinmi Tayta Diosta David tapurqa:

—¿Risaqchu Filistea runakunapa contranpi? ¿paykunataqa qowankichu? —nispa. Chaymi Tayta Dios nirqa:

—Riypuniyá, Filistea runakunataqa makikimanmi churamusaq —nispa.

²⁰^bBaal-perazim sitiokama David chayaruspanmi chaypi Filistea runakunata vencerurqa chayraykum nirqa:

—Lloqllapa wayqosqanta hinam Tayta Dios enemigoykunata qayllaypi vencerun —nispa.

—Chayraykum chay sitiota suticharqa “Baal-perazim” nispa. ²¹Filistea runakuna taytachankuta chaypi saqeruptinmi Davidwan runankuna apakurqaku.

²²Filistea runakunam yapatawan hamururqaku Refaim Qechwaman hinaspa chaypi campamentonkuta sayachirqaku. ²³Chaymi Tayta Diosta David tapuptin payñataq nirqa:

—Ama riychu paykunapa ñawpaqninmanqa, paykunapa qepanman muyurus-payá balsamo sutiyoq sachakunapa ñawpaqninmanta pawaykamuy. ²⁴Balsamo sachakunapa hawanpi tropakuna marchachkaq hina saqaqaqtaqta uyarispaykim listolla kanki pawaykunaykipaq. Qampa ñawpaqnikitam ñoqa Tayta Dios risaq Filistea tropakuna vencesqa kananpaq —nispa.

²⁵Tayta Diospa kamachisqanta hina David ruraspanmi Filistea tropakunata vencerurqa Gabaon llaqtamanta Gezer llaqtapa hichpankama.

Tayta Diospa baulninta Jerusalenman David aparuy munasqanmanta

(1 Cr 13:5-14)

6 ¹Davidmi kasqallan huñurachirqa Israel casta llapallan akllasqa tropakunata. Paykunam karqa kimsa chunka waranqa soldadokuna. ²Chaymi Juda law Baala llaqtamanta David llapallan tropankunawan pasarqa Tayta Diospa baulninta chay lugarmanta apamunanpaq. Chay baulmi sutichasqa karqa Llapallan Kamachiq Tayta Diospa sutinwan. Paymi chay baulpa hawanpi kaq querubin sutiyoq angelkunapa chawpinpi tiyaq. ³⁻⁴Diospa baulninta mosoq carretaman churaykuspankum Abinadabpa wasinmanta aparqaku, chay wasiqa karqa moqopim. Abinadabpa churin Uzawan Ahio sutiyoq runam Diospa baulninta carretapi guiarqaku. Ahiom rirqa baulpa ñawpaqninta. ⁵Davidmi Israel casta llapallan

^b 5:20 Hebreo simipi Baal-perazim ninanqa “Qasarayaqpa Señornin” ninanmi.

runakunawan Tayta Diospa ñawpaqninta rispa anchata kusikurqa, tukuy sonqonkuwan takispam tusurqaku taksa arpakunapa, hatun arpakunapa, tinyakunapa, taksa platillokunapa hinaspata hatun platillokunapa waqasqanwan. ⁶Naconpa eranman chayaruptinkum bueyeskuna mitkaruptin Diospa baulnin mana wichiyananpaq Uza sutiyoq runa hapirurqa. ⁷Uza sutiyoq runapa contranpi Tayta Dios piñakuspanmi mana yuyaywan rurasqanrayku castigaurqa hinaptinmi hina chayllapi wañururqa Diospa baulninpa ladonpi.

⁸Davidmi piñakururqa Uzata Tayta Dios wañurachisqanmanta chaymi chay lugar sutichasqa karqa^cPerez-uzawan kay libro qellqasqa kasqan tiempokama.

⁹Tayta Diosta manchakuspanmi chay punchaw David nirqa:

—Manañam apachimuymanchu Tayta Diospa baulnintaqa —nispa.

¹⁰“Davidpa Llaqtanwan” sutichasqa llaqtaman Tayta Diospa baulninta manaña apayta munaspanmi kamachirqa Gat llaqtayoq Obed-edom sutiyoq runapa wasinmanña apanankupaq. ¹¹Tayta Diospa baulninmi Obed-edompa wasinpi karqa kimsa killa chaymi Obed-edomtawan lliw familianta Tayta Dios bendecirqa.

Tayta Diospa baulninta Jerusalemman David apachimusqanmanta

(1 Cr 15:1-16:6)

¹²Rey Davidmanmi willarqaku:

—Tayta Diospa baulnin Obed-edompa wasinpi kasqanraykum paypa familiantawan lliw kapuqninkunata kikin Tayta Dios bendeciyequn —nispa.

David rispanmi Obed-edompa wasinmanta Diospa baulninta kusikuywan Davidpa Llaqtanwan sutichasqa llaqtaman apachimurqa. ¹³Tayta Diospa baulnin apaqkuna soqta ichiyta puriruptinkum torotawan wirayachisqa animalta David wañuchirqa payta adoranapaq.

¹⁴Davidmi linomanta *efodwan pachasqa Tayta Diospa ñawpaqninpi tukuy kallpanwan pawaykacharqa. ¹⁵Davidwan Israelpa llapallan castankunam Tayta Diospa baulninta aparqaku kusikuyman qaparispanku chaynataq cornetata tocaspanku.

¹⁶Davidpa Llaqtan sutiyoq llaqtaman Tayta Diospa baulnin chayaruptinmi Saulpa warmi churin Mical ventanamanta qawarispata Rey Davidta rikururqa Tayta Diospa ñawpaqninpi pawaykachaspa tusuqta chaymi sinchita despreciarurqa.

¹⁷Tayta Diospa baulninta chayarachispankum churarqaku Davidpa alistasqa karpapa ukunman. Davidmi ofrecerqa Tayta Diospa qayllanpi lliw kañana ofrendakunata chaynataq Dioswan allinlla kasqankumanta ofrendakunata. ¹⁸Chay ofrendakuna ofreceyta David tukuruspanmi llapallan Kamachiq Tayta Diosta mañakurqa runakunata bendecinanpaq. ¹⁹Chaypi tarikuq Israel casta llapallan runakunamanmi qarimanpas-warmimanpas aypuchirqa huk rosca tantata, datiles sutiyoq frutamanta huk pedazo tortillata chaynataq uvas pasasmanta huk pedazo tortillatapas. Chaymantam lliw runakuna sapakama wasinkuman pasakurqaku.

²⁰Davidpas kutikurqataqmi palacionman familianpaq Diospa bendicionninta mañakunapaq. Ichaqa Saulpa warmi churin Micalmi Davidta chaskinanpaq lloqsiruspan nirqa:

—Israel nacionpi reyqa imayna alabasqam kunan punchaw karunki, serwikunikunapa sirvientankunapa qayllanpim mana penqakuq qalalla runa hina gawachikamurqanki! —nispa.

²¹Chaymi Micalta David nirqa:

^c 6:8 Hebreo simipi Perez-usa ninanqa “Uza sutiyoq runapa castigachikusqan” ninanmi.

—Arí, Tayta Diospa qayllanpim kusikurqani taytaykimantapas chaynataq llapallan castaykikunamantapas Israel casta runakunapi kamachinaypaq akllawasqanrayku. ²²Kunanqa nisqaykimantapas aswan despreciasqaraq kaspaymi humillakusaq ichaqa rimasqayki sirvientakunapa alabasqanmi kasaq —nispá.

²³Chayraykum Saulpa warmi churin Micalqa mana wawayoq qarqa wañunankama.

Rey Davidman Tayta Dios prometesqanmanta

(1 Cr 17:1-27)

7 ¹Muyuriqinpi enemigonkunamanta Tayta Dios hawkayayta qoykuptinmi Rey Davidqa palacionpiña *yachachkaspan ²Diosmanta willakuq Natanta nirqa:

—Qawasqaykipi hinam ñoqaqa cedromanta palaciopi *yachachkani, Diospa baulninñataqmi kachkan karpallapi —nispá.

³Chaymi Natanñataq reyta nirqa:

—Rurayá tukuy piensasqaykiman hina. Tayta Diosmi qanwan kachkan —nispá.

⁴⁻⁵Chay tutapunim Natanta Tayta Dios rimapayarqa serviqnin Davidman kaynata nimunanpaq:

—Manam qamchu temploytaqa rurapuwanke chaypi *yachanaypaq. ⁶Egipto nacionmanta Israelpa mirayninkunata horqomusqay punchawmantapunim kunan punchawkama templopiqa mana yacharqanichu. Ñoqaqa purirqani yachana karpallapim. ⁷Tukuy tiempo Israelpa llapallan mirayninkunawan purichkaspaypas runaykunata kamachikunankupaq oveja michiq hina churasqay runakunamantaqa manam haykapipas mañarqanichu cedro tablamanta templota rurapuwanankupaqqa.

⁸—Chaynaqa Llapallan Kamachiq Ñoqa Tayta Diospa nisqaytayá serviqniny Davidman kaynata nimuy: “Ñoqam oveja michisqaykimanta horqomurqayki Israel casta runaykunapi jefe kanaykipaq. ⁹Lliw purisqaykipi yanapaspaymi llapallan qanwan peleaq enemigoykikunatapas tukururqani, kay pachapi atinyoqkunata hinam reqsisqata ruraraqayki. ¹⁰Israel casta runaykunapaqpas akllaruniñam huk sitiota, chaypim churarqani paykunataqa manaña pipas kuyuchinanpaq hinaspa ñawpaq tiempopi hina mana allin ruraqkunaqa manaña ñakarichinanpaq. ¹¹Israel casta runaykunapi jefekuna churasqay tiempomantaraq rurasqayman hinam llapallan enemigoykikunamanta hawkayayta qosqayki. Ñoqa Tayta Diosmi prometeki castaykikunata mirachinaypaq. ¹²Machuyaruspa abueloykikuna hina wañukuptikim kikikipa churikita churasaq gobiernananpaq hinaspa takyachisqay gobiernonta. ¹³Paymi ñoqapaq templota ruranqa, ñoqañataqmi takyachisqay gobiernonta wiñaypaq. ¹⁴Ñoqam paypaq kasaq taytan, payñataqmi ñoqapaq kanqa churiy. Mana allinta ruraptinga ñoqam corregisqay churinta taytan castigachkaq hina chaynataq azotechkaq hina. ¹⁵Ichaqa Saulmanta hinaqa kuyapayakuyniytam churikimanta mana qechurusasqachu. Saultaqa wischururqani paypa rantinpi qamtaña churanaypaqmi. ¹⁶Castaykipas chaynataq gobiernoykipas wiñaypaqmi takyanqa. Castaykipa gobiernontapas wiñaypaqmi takyachisqay” nispá.

¹⁷Tukuy chay palabrakunaman hinam chaynataq tukuy chay mosqoyinpi qawasqanta hinam Davidman Natan willarqa. ¹⁸Chaymi Tayta Diospa kasqanman Rey David yaykuykuspan ñawpaqinpi nirqa:

—Señor Dioslláy ¿pitaq ñoqaqa kani? ¿Pitaq castaykunapas kunankama qam yanapawanaykipaqqa? ¹⁹Señor Dioslláy, chaypas asllapaq rikchakapusuptikim kay serviqnikipa castay imaynam kananmantapas rimariykunkiraq. Señor Dioslláy, chay rurasqaykiqa runakuna yachanankupaqmi. ²⁰Señor Dioslláy ¿imatawanraqtaq nikiman?

Kay serviqníkitaqariki qanmi reqsiwanki. ²¹Tukuy chay admirakuypaq kaqkunatam rurarunki prometesqaykiman hina chaynataq munasqaykiman hina chaynapi kay serviqníkiman reqsichiwanaykipaq. ²²Chaynaqa Señor Dioslláy imayna hatunsum qamqa kanki! Qam hinaqa manam pipas kanchu. Lliw uyarisqaykupi hinapas qanmanta huk diosqa manam kanchu. ²³Israel runaykikuna hinaqa manam kanchu kay pachapi huk nacionqa. Dioslláy, paykunataqa qanmi hamuspa librarqanki runaykikuna kananpaq chaynapi allin reqsisqa kanaykipaq. Egipto nacionpi runakunamantawan taytachan-kunamantam libramurqanki hinaspa paykunapaq hatun manchakuypaq kaqkunata ruraraqanki chaynapi kay allpata dueñochakunankupaq. ²⁴Qanmi Israel casta runayki-kunata wiñaypaq takyaykachinki hinaspa paykunapa Diosnin karunki.

²⁵—Chaynaqa Dios Taytalláy, kay serviqníkiman tawan mirayniymanta rimasqay-kitayá wiñaypaq cumpliy. Chaynatayá ruray nisqaykiman hina. ²⁶Sutiki wiñaypaq hatunchasqa kaptinyá nichunku: “Llapallan Kamachiq Tayta Diosqa Israel castakunapa Diosninmi” nispa. Kay serviqniki Davidpa castaykunapas takyachunyá qampa yanapakuynikiwan. ²⁷Israelpa yupaychasqa Llapallan Kamachiq Dios Taytalláy, kay serviqníkimanmi niwarqanki mirayniyoqta rurawanaykipaq. Chayraykum kay serviqnikiqa kallpanchakuni chaynata mañakamunaypaq. ²⁸Señor Diosnilláy, qamqa Diosmi kanki, palabraykikunapas cheqapmi. Qanmi tukuy kay allinkunata serviqníkiman prometewarqanki. ²⁹Kunanyá kay serviqnikiqa castayta bendeciypakuway qampa qayllaykipi wiñaypaq takyananpaq. Señor Diosnilláy, qanmi prometewarqanki kay serviqnikiqa castanqa wiñaypaq bendecisqa kananpaq —nispa.

Enemigonkunata David vencesqanmanta

(1 Cr 18:1-13)

8 ¹Chaykunapa qepantam Filistea runakunata David venceruspan humillaykachirqa. Paykunamantam Meteg-ama llaqtata qechururqa. ²Vencerurqataqmi Moab casta tropakunatapas hinaspa pampaman siriychakichispan cordelwan tupurqa, cordelwan iskay kuti tupusqapi kaqkunam wañuchisqa qarqaku, cordelwan huk kuti tupusqapi kaqkunañataqmi kawsarqaku. Moab casta runakunata David munaychakuptinmi impuestota pagarqaku.

³Rey Davidqa vencerurqataqmi Rehobpa churin Soba nacionpi Rey Hadad-ezer-tapas, paytaqa vencerurqa Eufrates Mayu lawpi allpankunata kutichikunapaq richkaptinmi. ⁴Paykunamantam waranqa qanchis pachaknin sillada soldadokunata David presocharurqa. Presocharurqataqmi iskay chunka waranqa chaki-puri soldadokunatapas. Pachak carretallapaqña caballokunata puchuykachispanmi carreta aysaq llapallan caballokunapa ankunta kuchurachirqa.

⁵Damasco llaqta lawmantam Aram nacionniyoq tropakuna hamurqaku Soba nacionpa reynin Hadad-ezerta yanapanankupaq, Davidmi ichaqa chay Aram nacionniyoq tropakunamanta wañurachirqa iskay chunka iskayniyoq waranqa soldadokunata. ⁶Davidmi soldadonkunapaq cuartelkunata churarurqa Aram nacion Damasco llaqtapi chaymi Aram nacionniyoq runakunaqa Davidta servispanku pagarqaku impuestota. Tayta Diosmi Davidta mayman peleaq riptinpas vencechirqa.

⁷Hadad-ezerpa soldadonkunapa apamusqanku qorimanta harkachikuna arman-kutam David qechururqa hinaspa Jerusalem llaqtaman aparqa. ⁸Hadad-ezerpa munaychakusqa llaqtakunamantam otaq Beta llaqtamantawan Berotai llaqtamantam venceruspan nana-nanaq bronceta Rey David apachimurqa.

⁹Hadad-ezerpa lliw tropankunata David vencerusqanta Hamat nacionpa reynin Toi yacharuspanmi ¹⁰Rey Davidman kacharqa churin Joramta, paywanmi apachirqa qorimanta, qollqemanta hinasp broncemanta serviciokunata, kacharqaqa Hadad-ezerwan Rey David guerrapi kaspan vencerusqanmanta rimaykuspa alabamunanpaqmi. Chay Toi sutiyoq reypas Hadad-ezerwanmi guerrapi karqa. ¹¹Jorampa apamusqan serviciokunatam Tayta Diospaq David sapaqcharqa. Sapaqcharqataqmi munaychakusqan llapallan nacionkunamanta qori-qollqe apamusqankutapas. ¹²Sapaqcharqamá Edom nacionmanta, Moab nacionmanta, Amonpa mirayninkunamanta, Filistea runakunamanta, Amalec casta runakunamanta chaynataq Hadad-ezerwan peleaspan qechumusqantapas. Hadad-ezerqa karqa Rehobpa churin Soba nacionpa reyninmi.

¹³Davidmi aswan ancha reqsisqa rikurirurqa Aram nacionniyoq tropakunata venderamusqanwan. Vencerurqataqmi chunka pusaqniyoq waranqa Edom nacionniyoq soldadokunatapas Kachi Qechwawan sutichasqa sitiopi. ¹⁴Enteron Edom nacionpi soldadonkunapaq cuartelkunata David chururuptinmi, Edom nacionniyoq llapallan runakunaqa Davidtaña servirqaku. Tayta Diosmi Davidta mayman peleaq riptinpas vencechirqa.

Davidpa tropan kamachiqkunamanta

(2 S 20:23-26. 1 Cr 18:14-17)

¹⁵Davidmi lliw Israel nacionpi gobiernarqa hinaspam allinta ruraspa allin arreglota ruraraq llapallan runankunapaq. ¹⁶Sarviapa wawan Joabmi llapallan tropakunapa kamachiqnin karqa. Ahiludpa churin Josafatñataqmi karqa imapas pasaqkunamanta qellqaq. ¹⁷Ahitobpa churin Sadocpiwan Abiatarpa churin Ahimeleciñataqmi karqa sacerdotekuna. Seraiasñataqmi karqa secretario. ¹⁸Joiadapa churin Benaïam kamachirqa Ceret castamantawan Pelet castamanta kaq rey waqaychaq soldadokunata. Davidpa churinkunañataqmi karqa consejaqninkuna.

Mefi-boset sutiyoq runata David favorecesqanmanta

9 ¹Davidmi nirqa:
—¿Saulpa castanmanta pillapas puchurqachu payta Jonatanrayku favorecenaypaq? —nispa.

²Saulpa familianpam karqa sirvienten Siba sutiyoq. Paytam Davidpa kasqanman qayachimurqaku. Siba hamuruptinmi rey tapurqa:

—¿Qamchu Siba kanki? —nispa.

Chaymi Sibañataq nirqa:

—Arí, ñoqam kani —nispa.

³Hinaptinmi rey tapurqa:

—¿Saulpa castanmanta kachkanraqchu pipas Diosrayku favorecenaypaq? —nispa.

Chaymi Siba nirqa:

—Kachkanraqmi Jonatanpa churin, payqa iskay chakin suchuyasqam kallan —nispa.

⁴Chaymi rey tapurqa:

—¿Payqa maypitaq kachkan? —nispa.

Hinaptinmi Sibañataq nirqa:

—Payqa Amielpa churin Maquirpa wasinpim kachkan Lodebar llaqtapi —nispa.

⁵Hinaptinmi Rey David payta pusachimurqa Lodebar llaqtapi *yachaq Amielpa churin Maquirpa wasinmanta. ⁶Saulpa willkan otaq Jonatanpa churin Mefi-boset

mi Davidpa kasqanman chayaramuspan paypa qayllanpi qonqoranpa pampaman kumuykurqa. Chaymi Davidñataq nirqa:

—iMefi-boset! —nispá.

Chaymi payñataq nirqa:

—Ñoqam kani —nispá.

⁷Hinaptinmi Davidñataq nirqa:

—Ama manchakuychu. Ñoqam taytayki Jonatanrayku qamta favorecespa abueloyki Saulpa llapallan allpanta kutichipusqayki, qamñataqmi tukuy tiempo ñoqawan kuska mikunki —nispá.

⁸Mefi-bosetmi kumuykuspa nirqa:

—¿Pitaq ñoqaqa kallani? ¿Manachu ñoqaqa kani wañusqa allqo hina mana valeq? —nispá.

⁹Saulpa ñawpaq sirvienten Sibata rey qayachimuspanmi nirqa:

—Saulpa chaynataq llapallan castankunapa kapuqninkunata lliwta qoykuni patronniki Saulpa willkan Mefi-bosetman. ¹⁰Qanmi llamkapunki chakrankunata churikikunawan hinaspa sirvientekikunawan, cosechankichikmá patronnikipa familiankuna mantienekunanpaq. Patronnikipa willkan Mefi-bosetmi ichaqa mikunqa ñoqawan kuska tukuy tiempo —nispá.

Sibapa churinkunam karqa chunka pichqayoq, sirvientenkunañataqmi karqa iskay chunka. ¹¹Sibam reyta nirqa:

—Qam Señor Reyqa tukuy kamachiwasqaykita hinam ñoqaqa rurasaq —nispá.

Mefi-bosetmi reypa churin hina reywan kuska mikurqa. ¹²Mefi-bosetpam huk taksa churin karqa Micaia sutiyoq. Sibapa wasinpi llapallan *yachaqkunam Mefi-bosetpa sirvienten karqaku. ¹³Mefi-bosetmi ichaqa yacharqa Jerusalem llaqtapi reywan kuska mikusqanrayku. Payqariki karqa iskaynin chakin suchuyasqam.

Aram tropakunatawan Amon tropakunata David vencesqanmanta

(1 Cr 19:1-19)

10 ¹Chaykunapa qepantam Amonpa mirayninkunapa reynin wañururqa hinaptinmi paypa rantinpiqa churin Hanunña gobiernarqa. ²Chaymi David piensarqa: —Nahaspa churin Hanuntaqa kuyapayarisaqyá imaynam taytanpas ñoqawan rurasqanta hina —nispá.

Taytanpa wañukusqanmanta Hanunta consuelananpaqmi serviqninkunata David kacharqa. Davidpa serviqninkuna Amonpa mirayninkunapa allpanman chayaruptinmi ³Amonpa mirayninkunapa jefenkuna reyninku Hanunta nirqaku:

—¿Greenkichu taytaykita kuyasqanrayku consuelasunaykipaq Davidqa serviqninkunata kachamusqanta? ¿Manachu serviqninkunataqa kachamusuchkanki llaqtata wateqaspa puchukarachinankupaq? —nispá.

⁴Chay Rey Hanunmi runankunata kamachirqa Davidpa serviqninkunata preso-chanankupaq hinaspa barbankutapas huklaw uyallanta siksirunankupaq chaynataq pachankutapas siki patankama qorurunankupaq. Reyqa kamachisqanman hina ruraruspankam kachaykurqaku. ⁵Davidman willaykuptinkum paykunaman taripa-chirqa anchallaña penqasqa kasqankurayku, paykunatam nichimurqa:

—Jerico llaqtapiyá kaychik barbaykichik kasqallan wiñamunankama hinaptinñam kutimunkichik —nispá.

⁶Amonpa mirayninkunam Davidpa cheqnisqanta yacharuspanku, Aram nacionpi kaq Bet-rehob lawmanta hinaspa Soba lawmanta pagaspa pusachimurqaku iskay chunka waranqa soldadokunata, pusachimurqakutaqmi Maaca nacion reypa waranqa soldadonkunatapas chaynataq Tob lawmanta chunka is kayniyoq waranqa soldadokunatapas.

⁷Chayta David yacharuspanmi Joabta kacharqa llapallan valeroso soldadonkunatawan.

⁸Amonpa miraynin soldadokunam peleanankupa q lloqsispanku tropa-tropa kinrayninman churakururqaku llaqtapa zaguannin punkupa waqtanpi. Soba lawmanta hinaspa Rehob lawmanta Aram nacionniyoq soldadokunam ichaqa Tob lawmanta hinaspa Maaca lawmanta soldadokunapiwan churakururqaku campopi sapaqla. ⁹Chaymi qepanpi hinaspa ñawpaqninpi tropakuna kasqanta Joab qawaykuspan Israel soldadokunamanta aswan allinninta akllarurqa hinaspa Aram nacionniyoq tropakunawan peleananpaq churarurqa. ¹⁰Puchuq tropakunatañaataqmi wawqen Abisaiman qoykurqa chaynapi Amonpa miraynin tropakunawan peleananpaq. ¹¹Joabmi wawqenta nirqa:

—Aram nacionniyoq tropakuna ganamuwaptinqa hamunkim yanapawaqniy. Amonpa miraynin tropakuna ganamuwaptinqa hamusaq yanapaqni. ¹²Kallpanchakuptikiyá tukuy kallpanchikwan peleasunchik nacioninchikrayku chaynataq Diosninchikpa llaqtankunarayku. ¡Tayta Diosyá munasqanta rurachun! —nispa.

¹³Soldadonkunawan Aram nacionniyoq tropakunata Joab atacaptinmi paykunañaataq lluptikurqaku. ¹⁴Aram nacionniyoq soldadokunapa lluptisqanta Amonpa miraynin soldadokuna qawaykuspanmi paykunapas Abisaimanta lluptikurqaku hinaspa llaqtaman yaykururqaku. Amonpa miraynin soldadokunapa contranpi peleasqanmanta Joab kutimuspanmi chayaramurqa Jerusalem llaqtaman.

¹⁵Aram nacionniyoq tropakuna Israelpa tropankunawan vencesqa kasqankuta qawaykuspankum kasqallan huñunakururqaku. ¹⁶Hadad-ezermi qayachimurqa Eufrates Mayupa waklaw chimpanpi kaq Aram nacionniyoq tropakunata hinaptinmi paykuna hamurqaku Helam llaqta lawkama. Hadad-ezerpa llapallan tropankuna kamachiq Sobacmi paykunata kamachirqa. ¹⁷Davidman chayta willaykuptinkun Israel llapallan tropakunata huñuruspa Jordan Mayuta chimparurqa Helam llaqtaman chayanankama. Chaypim Aram nacionniyoq tropakuna Davidpa tropankunawan peleanankupaq kinrayninman churakuruspanku pelearqaku. ¹⁸Aram nacionniyoq tropakunam ichaqa Israel tropakunamanta ayqekurqaku, Davidpa tropankunam wañurachirqa qanchis pachak carretawan peleaq soldadokunata, wañurachirqakutaqmi tawa chunka waranqa silladakunatapas. Aram nacionniyoq llapallan tropakuna kamachiq Sobacpas herido karuspanmi chaypi wañururqa. ¹⁹Hadad-ezerpa llapallan yanapaqnin reykunam Israel tropakunapa vencersqanta qawakuykuspanku Israel nacionwan hawkayayman yaykururqaku hinaspa paykunataña servirqaku. Chaymantapunim Aram nacionniyoq runakunaqa manchakururqaku Amonpa mirayninkuna yanapayta.

Betsabey sutiyoq warmiwan David huchallikusqanmanta

11 ¹Mosoq wata chayaramuptinmi reykunapa guerraman lloqsinanku tiempopi David kacharqa Joabta, serviqninkunata hinaspa llapallan Israel tropakunata. Paykunam Amonpa miraynin tropakunata vencerspa Raba llaqtapa muyurinqinpi campamentonkuta churarurqaku peleanankupaq. Davidmi ichaqa Jerusalem llaqtapi qeparurqa.

²Davidmi tarde law horata camanmanta hatariruspa palacionpa qatanpi paseakuchkaspa bañakuchkaq warmita rikururqa, chay warmim karqa buenamozallaña.

³Chay warmi pim kasqanta tapumunankupaq David kachaptinmi nirqaku:

—Chay warmiqa Eliampa churin Betsabeymi, Het casta runa Uriaspa warminmi —nispa.

⁴Chaymi David kacharqa runankunata chay warmita pusamunankupaq, hamurptinmi David paywan puñururqa hinaptinmi Betsabeyqa wasinman kutikurqa. Payqa chayraqmi yawarpakuyninmanta chuyanchasqa kachkarqa.

⁵Chay warmim wiksayakuruspan Davidman willachimurqa:

—Wiksayakurunim —nispa.

⁶Chaymi Joabman David nichimurqa:

—Het casta Uriasta kachamuway —nispa.

Chaymi Joab chaynata rurarqa. ⁷Urias payman hamuruptinñataqmi David tapurqa Joabpa imaynam kasqanmanta, tropakunapa imaynam kasqanmanta chaynataq guerra imaynam kasqanmantapas. ⁸Chaymantam Uriasta David nirqa:

—Wasikiman rispayá samarimuy —nispa.

Reypa palacionmanta Urias lloqsiruptillanmi kikinpa mikunanmanta rey apachirqa regalota. ⁹Uriasmi ichaqa wasinman mana rispa palaciopa punkunpi puñurqa reypa llapallan serviqninkunawan. ¹⁰Urias wasinman mana risqanmanta Davidman willaykuptinkum David tapurqa:

—Viajasqaykimanta kutiramuchkaspaqa ¿imanasqamá manaqa rirqankichu wasikimanqa? —nispa.

¹¹Chaymi Uriasñataq nirqa:

—Diospa baulninpas, Israel tropakunapas, Juda tropakunapas karpallapim kachkanku, kamachiwaqniy Joabpas hinaspas serviqninkunapas campollapim puñuchkanku ¿hinaptinchu ñoqañataq wasiymam yaykusaq mikukuq, tomakuq hinaspas warmiywan puñukuq? Qampa vidaykiraykum jurani, manapunim chaytaqa ruraymanchu —nispa.

¹²Davidmi nirqa:

—Kunanpas kaypiraqyá kariy. Paqarinñam aviasqayki —nispa.

Chaymi Urias qeparurqa Jerusalem llaqtapi paqarinnintinkama. ¹³David convidaspanmi mikuchirqa hinaspas tomachirqa sinkanankama. Tutayaruptinñam Uriasqa reypa serviqninkunawan kusa puñuq rirqa ichaqa manam rirqachu wasinmanqa.

¹⁴Paqarinnintinmi David qellqarqa cartata Joabman hinaspam apachirqa kikin Uriaswan. ¹⁵Cartapim nirqa:

Uriasta churaruy llumpay peleaq tropakunapa puntanman hinaspas paymanta suchurikuychik chaynapi heridasqa wañunanpaq.

¹⁶Chaymi llaqtata Joab atacaspa Uriasta churarurqa valeroso soldadokunapa kasqan sitioman. ¹⁷Chaymi llaqta defiendeq soldadokuna lloqsiramurqaku Joabwan peleanankupaq. Davidpa tropankunamantam wakin soldadokuna wañururqa, wañururqataqmi Het casta runa Uriaspas.

¹⁸Hinaptinmi Joab willachirqa Davidman guerrapi tukuy ima pasasqanmanta. ¹⁹Willakuqtam kunaraq kaynata:

—Guerramanta tukuy imata reyman willaruptikiqa ²⁰ichapas piñakuspan tapusunkiman: “¿Imanasqataq peleaspaqa llumpayta llaqtaman anchuykurqankichik? ¿Manachu yacharqankichik murallamanta flechamusunaykichikta? ²¹¿Pitayqa wañurachirqa Jerobaalpa churin Abimelecta? ¿Manachu molino maray pakisqata

chamqaramurqa huk warmi Tebes llaqtapa murallanmanta?” nispa. Chaynata niptinqa qanmi ninki: “Serviqniki Het casta runa Uriaspas wañurunmi” nispa.

²²Willakuq pasaspanmi Davidpa kasqanman chayaruspa Joabpa tukuy nimusqanta Davidman willarqa. ²³Kaynatamá willarqa:

—Contraykupi campoman lloqsimuq soldadokunam ñoqaykumantapas aswan mas kallpayoq karqaku, chaywanpas kutirirachirqanikum llaqtapa zaguan punkunkama. ²⁴Aswanqa flechaqkuna serviqnikikunapa contranpi murallamanta flechamuptinkum wakin serviqnikikunapas wañururqaku, wañururqataqmi Het casta serviqniki Uriaspas —nispa.

²⁵Chaymi willakuqta David nirqa:

—Kallpanchaspayá Joabta nimuy: “Ama llakikuychu chaymantaqa, guerrapiqa pipas wañunmi. Aswanqa llaqtatayá aswan masta atacay chinkachinaykichikkama” nispa.

²⁶Uriaspa warminmi qosanpa wañurusqanta yacharuspan llumpayta waqallarqa.

²⁷Lutokusqan tiempo pasaruptinñataqmi David kacharqa Uriaspa viudanta palacionman pusamunankupaq. Chaymi payqa warminña kaspan wachakurqa Davidpa qari churinta. Aswanqa Davidpa chay rurarusqanmi Tayta Diosta mana agradarqachu.

Davidta Natan qaqchasqanmanta

12 ¹Tayta Diosmi Natanta kacharqa Davidman, Natan payman chayaruspanmi nirqa:

—Huk llaqtapis iskay runakuna kasqa, hukninsi kasqa apu, hukninñataq wakcha. ²Apupas kasqa achkallaña ovejankunawan vacankuna. ³Aswanqa chay wakchapas kasqa rantisqan chulla ovejachallan, chay ovejachantas kikinpuni uywakusqa. Chay ovejachas wiñasqa paywan chaynataq churinkunawan kuska, kikinpa miku-nanmantas chay ovejachaqa mikuqpas. Tomanan vasomanta tomaspansi puñuqpas oqllayninpi. Chay ovejachaqa warmi churin hinas kasqa. ⁴Huk punchaw apu runapa wasinman huk viajero chayaruptinsi apuqa ovejankunamantapas nitaq vacankunamantapas nakayta mana munasqachu samapakuqman mikuchinanpaq, chay wakcha runapa ovejachtaraq qechuramuspani samapakuqninpaq mikuyta rurachisqa —nispa.

⁵Chayta David uyariruspanmi chayna ruraq runapa contranpi sinchita piñakuruspan Natanta nirqa:

—Juranim kawsaq Tayta Diosrayku, chayna ruraq runaqa wañunanpunim.

⁶Chay ovejachapa rantinpipas sayachipuchunyá tawa ovejachakunata, mana ku-yapayarikuspa chayna rurasqanrayku —nispa.

⁷Chaymi Davidta Natan nirqa:

—Qanmi kanki chay runaqa chaymi Israelpa yupaychasqan Tayta Dios kaynata nin: “Noqam aceitewan tallichispay Israel nacionpi gobiernanaykipaq nombrarqayki, librarqaykitaqmi Saulpa makinmantapas. ⁸Munaychakusquniki Saulpa familiantapas chaynataq warminkunatapas makikimanmi churamurqani. Gobiernachirqaykitaqmi Israel casta runakunapipas chaynataq Juda casta runakunapipas. Chaykunapas asllaraq kaptinqa mastaraqmi yapaykiman karqa. ⁹¿Imanasqamá ñoqa Tayta Diospa kamachikusqayta despreciaspaykiqua ñawpaqniypi mana allinta ruraraqanki? Het casta Uriasta wañurachispaykim warmintapas warmikipaqraq hapikuykunki. Qam kamachiptikimá Uriasta Amonpa mirayninkuna guerrapi wañurachirqa. ¹⁰Despreciawaspayki Het casta Uriaspa warminta warmikipaq hapikuykusqaykiraykum miraynikikunapi mana faltanqachu espadawan wañuchisqakuna. ¹¹Chaynaqa ñoqa Tayta Diosmá kaynata nini: Desgraciatam kikikipa familiallaykimanta apamusaq, qawachkaptikim warmikikunata

gechusqayki hinaspaymi qoykusaq huk kaqnin familiaykimanña hinaptinmi warmi-kikunawan punchawpipuni puñunqa. ¹²Qamqa pakasqapim ruraraqanki, ñoqañataqmi liiw Israel runakunapa qawasqanta punchaw rurasaq” nispa.

¹³Chaymi Natanta David nirqa:

—Huchallikurunim Tayta Diospa contranpi —nispa.

Hinaptinmi Natanñataq nirqa:

—Tayta Diosqa pampachaykunmi huchaykikunataqa, manam wañunkichu.

¹⁴Chaywanpas mana allin rurasqaykiwan Tayta Diosta despreciasqaykiraykun naceq churikiqa wañunqapuni —nispa.

¹⁵Natan wasinman kutiruptinmi Uriaspa viudanpi Davidpa churin wawata Tayta Dios onqorachirqa hinaptinmi pasaypaq wañunayaqña rikurirurqa. ¹⁶Chaymi Diosta David mañakuspan ayunarqa, qala pampapi siriykuspanmi sapa tuta achikyarqa. ¹⁷Hinaptinmi palacionpi ancianokuna paypa kasqanman rirqaku pampamanta hatarichinankupaq. Paymi ichaqa mana hatariyta munarqachu, paykunawan mikuytapas manam munarqachu.

¹⁸Qanchis kaq punchawpim wawa wañururqa chaymi Davidman wawapa wañurusqanmanta willaykuyta manchakuspanku ninakurqaku:

—Wawa kawsachkaptinraq rimapayaptinchikpas manam uyariwarqanchikchu. Chaynaqa wawapa wañurusqanmantaqa ¿imaynataq willachwanchik? Imatapas rurakurunqachiki —nispa.

¹⁹Aswanqa Davidmi serviqninkunapa upallallamanta rimanakusqankuta uyarisan wawapa wañurusqanta musyarurqa chaymi tapurqa:

—¿Wañurunchu wawa? —nispa.

Hinaptinmi paykuna nirqa:

—Ari, wañurunmi —nispa.

²⁰Chaymi Davidqa qala pampamanta hatarispan bañakurqa, aceitewan llusikuspantaqmi pachantapas mudakurqa hinaspa Tayta Diospa karpanman yaykuspa adorarqa. Chaymantam wasinman kutiramuspam mikuyta mañakurqa chaymi qoykuptinku mikurqa. ²¹Hinaptinmi serviqninkuna nirqaku:

—¿Imataq kay rurasqaykiqa? Wawa kawsaptinraqqa ayunaspaq waqarqanki. Pay wañuruptinñataqmi hatarispayki mikunki —nispa.

²²Chaymi Davidñataq nirqa:

—Wawa kawsaptinraqqa ayunaspaymi waqarqani: “Ichapas Dios llakipayariwaspan wawata kawsachinmanraq” nispay. ²³Ichaqa kunan wañuruchkaptinqa ¿imapaqñataq ayunasaq? ¿Atiymanchu kawsarachiya? Ñoqam paypa kasqanman risaq, paymi ichaqa manaña ñoqaman kutimunqachu —nispa.

Salomonpa nacekusqanmanta

²⁴Davidmi warmin Betsabeyta consuelarqa, huktawan paywan puñuptinmi wachakurqa huk qari wawata. Paytam David suticharqa Salomonwan. Tayta Diosmi chay wawata kuyaspa ²⁵willakuqnin Natanta kacharqa Davidman chaynapi chay wawata Tayta Diosrayku Jedidiaswan sutichanapaq.

Raba llaqtata David vencesqanmanta

(1 Cr 20:1-3)

²⁶Joabmi atararqa Amonpa mirayninkunapa Raba llaqtanta. “Reypa Llaqtan” sitiota dueño chakuruspanmi ²⁷Davidman kacharqa willakuqkunata kaynata nimunankupaq:

—Raba llaqtata atacaspaymi yakupa kasqan barriota dueñochakuruni. ²⁸ Kuanayá huñuy wakin tropaykikunata hinaspa llaqtata atacaspá dueñochakuy, mana chayqa llaqtata dueñochakuruptyimi sutiyan sutichasqa karunman —nispá.

²⁹ Chaymi David lliw tropankunata huñuruspan Raba llaqtapa contranpi peleaq rirqa hinaspa venceruspa dueñochakururqa. ³⁰ Chay nacionpi reypam karqa alhaja rumikunawan adornasqa qorimanta coronan, chay coronata horqoruspankum Davidpa umanman churarqaku. Chay coronapa llasayninmi karqa kimsa chunka kimsayoc kilo. Davidmi llaqtamanta horqorqa chaypi kaq nana-nanaq imapas kaqkunata.

³¹ Horqomurqataqmi llaqtapi puchuq runakunatapas, paykunatam llamkachirqa sierrakunawan, trillanapaq fierromanta maquinakunawan hinaspa fierromanta hachakunawan, llamkachirqataqmi ladrillo hornokunapipas. Chaynatamá llamkachirqa Amonpa mirayninkunapa llapallan llaqtankunapi kaq runakunatapas. Chaymantam Davidqa kutikamurqa llapallan tropankunawan Jerusalem llaqtaman.

Panillanta Amnon abusasqanmanta

13 ¹ Chaykuna pasaruptyinmi Davidpa churin Amnon enamorakururqa panin Tamarmanta. Tamarqa karqa Davidpa churin Absalonpa legitimo paninmi, paymi karqa ancha buenamoza. ² Chaymi panin Tamarmanta Amnon ancha llakisqa kaspá onqorurqa. Tamarqa doncella kasqanraykum Amnonqa ima ruraruypapas mana atirqachu. ³ Ichaqa Amnonpa amigonmi karqa Jonadab. Paymi karqa Davidpa wawqen Simea sutiyoq runapa churin. Jonadabqa ancha sacre runam karqa. ⁴ Chaymi Amnonta nirqa:

—Reypa churin ¿imanasqataq puncha-punchaw kaynatañaqa hukmanyachkan-ki? ¿Manachu willaykuwankiman? —nispá.

Chaymi Amnonñataq nirqa:

—Wawqey Absalonpa panin Tamartam kuyaruni —nispá.

⁵ Chaymi Jonadab nirqa:

—Camaykiman usturuspa onqoc tukuruy. Taytayki watukusuqnikí hamuptinmi ninkí: “Ruegakuykim paníy Tamar hamuspan mikuyta ñawpaqniypi rurapuwananpaq chaynapi serwiwaptin mikunaypaq” nispá.

⁶ Amnonmá ustururqa camanman hinaspa onqoc tukururqa. Amnonta watukuy rey hamuptinmi Amnon nirqa:

—Ruegakuykim paníy Tamar hamuspa iskay tortillakunata ñawpaqniypi rurapuwananpaq chaynapi serwiwaptin mikunaypaq —nispá.

⁷ Palaciopi kachkaptinmi Tamarta David nichimurqa:

—Ama hina kaspaykiyá riy turiki Amnonpa wasinta hinaspayá mikuyta ruraykapamuy —nispá.

⁸ Tamarmi turin Amnonpa wasinman rispa camanpi usturayachkaqta tarirurqa. Masata qaqospanmi tortillata ruraspa ñawpaqniypi freirqa. ⁹ Hinaspa sartenmanta horqospa tortillakunata servirqa. Amnonmi ichaqa mana mikuyta munaspan nirqa:

—Kaymanta llapallan runakuna lloqsichun —nispá.

Hinaptinmi llapallan runakuna chaymanta lloqsirqaku. ¹⁰ Amnonmi Tamarta nirqa:

—Puñunay cuartoman mikuyta apamuspayki serwiway mikunaypaq —nispá.

Chaymi Tamar rurasqan tortillakunata apaykurqa turin Amnonpa puñunan cuartoman. ¹¹ Mikuyta ñawpaqniyman asuykachiptyinmi Tamarta hapiruspa Amnon nirqa:

—Panilláy, hamuy puñukusunchik —nispá.

¹² Payñataqmi nirqa:

—iManam turíy!, ama abusawaychu. Israel nacionpiqa manam kaynataqa ruramankuchu. Ama kay penqaytaqa ruraychu. ¹³Ñoqaqa çmaymantaq riyman penqakuyniywanqa? Chaynataqchá qampas Israel nacionpi mana penqakuq runa hina qawasqa kawaq. Ruegakuym kunan reyta rimapayaykamunaykipaq, payqa manam negasunkichu qanwan casarakunaytaqa.

¹⁴Amnonmi ichaqa Tamarpa nisqan kasukuyta mana munaspan aswan kallpasapa kasqanrayku abuserurqa. ¹⁵Aswanqa Amnonmi payta cheqnipakururqa ancha-anchata. Kuyasqanmantapas aswanraq cheqnipakuruspanmi nirqa:

—Hatarispaykiyá pasakuy —nispa.

¹⁶Chaymi Tamar nirqa:

—Amayá chaynachu kachun turilláy. Abusawasqaykimantapas aswan mana allinmi kanman kay wischuwaynikiqqa —nispa.

Amnonmi ichaqa paypa nisqan kasukuyta mana munarqachu. ¹⁷Chaymi sirviententa qayaykuspan nirqa:

—Hawaman qarqoy kay warmita hinaspa punkuta sumaqta wichqay lloqsirup-tin —nispa.

¹⁸Sirvienten hawaman wischuruptinmi punkuta sumaqta wichqarurqa. Tamarpa pachanmi karqa qoyso suma-sumaq adornasqa. Chaynatam pachakuqku reypa doncella churinkuna. ¹⁹Tamarmi uchpata umanman maqchikuykuspan suma-sumaq adornasqa qoyso pachantapas llikiparurqa hinaspan makinta umanman churakuykuspa qapariska waqastin pasakurqa. ²⁰Chaymi turin Absalon nirqa:

—Panilláy çturiki Amnonchu qanwan karurqa? Kunanqa upallayñayá, payqariki turikim. Amayá llumpaytaqa llakikuychu kay asuntomantaqa —nispa.

Tamarmi llakisqallaña turin Absalonpa wasinpi *yacharqa. ²¹Tukuy chay pasaqkunamanta Rey David yacharuspanmi sinchita piñakururqa. Ichaqa churin Amnontaqa manam qaqcharqachu piwi churin kaptin kuyasqanrayku. ²²Absalonpas wawqen Amnontaqa manam imatapas nirqachu chay rurasqanmanta ichaqa cheqnirqam Amnonta panin Tamarta abusasqanmanta.

Amnonta Absalon vengakusqanmanta

²³Isqay wataña pasaruptinmi Absalonpa runankuna Efrain llaqtapa hichpan Baal-hazor lawpi ovejankunata rutuchkarqaku. Absalonñataqmi convidarqa reypa llapallan churinkunata. ²⁴Absalonmi reyman hamuspan nirqa:

—Runaykunam rutuchkanku ovejaykunata chaynaqa ruegakuym servici-nikunawan rinaykipaq —nispa.

²⁵Chaymi reyñataq nirqa:

—Manam churilláy, manam llapallaykuqa riymankuchu, llumpaytam gastachikikuman —nispa.

Absalon llumpayta hikutaptinpas reyqa manam munarqachu paywan riyta ichaqa Diospa bendicionnintam Absalonpaq mañapurqa. ²⁶Absalonmi nirqa:

—Manaña llapallaykichik riyta munaptikichikqa ruegakuym wawqey Amnon ñoqaykuwan rinanpaq —nispa.

Hinaptinmi reyñataq nirqa:

—¿Imapaqtaq Amnonqa qanwan rinman? —nispa.

²⁷Absalon hikutasqanraykum Amnonta rey kachaykurqa paywan rinanpaq, kachaykurqataqmi llapallan churinkunatapas.

Absalonmi reypa mikunanpaq hina convidota rurachirqa. ²⁸ Absalonmi kama-chirqa serviqninkunata kaynata:

—Ama hina kaspam ñoqata qawawankichik. Amnon vinowan tumpa sinkaña kachkaptinmi nisqaykichik: “Amnonta wañuchiychik” nispa. Hinaptinmi payta wañuchinkichik. Amam manchakunkichikchu, ñoqam kamachichkaykichik. Chaynaqa kallpanchakuspaya qarinchakuychik —nispa.

²⁹ Absalonpa serviqninkunam kamachisqanman hina wañuchirqaku Amnonta chaymi reypa llapallan churinkuna lluptikurqaku mulankuman sapakama sillakuykuspa.

³⁰ Paykuna ñanllapiraq kachkaptinkum Davidman willaykurqaku:

Absalonmi wañurachin llapallan churikikunata, manam pipas puchunchu —nispa.

³¹ Davidmi hatarispan pachanta llikiparuspan pampaman kuchpakuykurqa llumpay llakisqa kasqanrayku. Chaypi sayaq llapallan serviqninkunapas pachankutam llikipakururqaku. ³² Davidpa wawqen Simeapa churin Jonadabmi ichaqa Davidta nirqa:

—Reynilláy, amayá piensaychu mozo churikikunata wañurachisqankumantaqa. Amnonllam wañusqaqa kachkan Absalonpa kamachisqanman hina. Panin Tamar-ta abusasqan punchawmantaraqmi Absalonqa piensarurqa Amnon wañurachiyta. ³³ Chaynaqa señor reynilláy, amayá piensaychu llapallan churikikuna wañurusqanmantaqa. Amnonllam wañurunqa —nispa.

³⁴ Absalonñataqmi lluptikururqa. Llaqta cuidaq runa qawarispamni rikururqa Horonaim llaqtaman riq ñanninta, orqolawpa waqtanta achkallaña runakuna bajamuchkaqta. Chaymi llaqta cuidaq runa reypa kasqanman pasaspan nirqa:

Horonaim llaqtaman riq ñannintam orqo lawpa waqtanta achkallaña runakuna uraykamuchkan —nispa.

³⁵ Jonadabmi reyta nirqa:

—Waqaya hamuchkanku churikikunaqa ñoqapa piensasqayman hina —nispa.

³⁶ Jonadab rimayta tukuykuchkaptinmi reypa churinkunaqa chayaykamurqa-ku hinaspam qaparispanku waqarqaku. Reypas llapallan serviqninkunawanmi sinchita waqarqaku. ³⁷ Absalonñataqmi lluptikuspa ripukurqa Gesur nacionpa reynin Talmaipaman, Talmaiq karqa Amiudpa churinmi. Davidñataqmi waqarqa churin Amnonmanta sapa punchaw. ³⁸ Absalonmá lluptirurqa Gesur nacionman hinaspam chaypi *yacharqa kimsa wata. ³⁹ Churin Amnonpa wañusqanmanta Rey Davidpa sonqon tiyaruptinmi tukuy sonqonwan Absalonta rikuykuuya munarqa.

Absalonta Joab kutichimusqanmanta

14 ¹ Sarviapa wawan Joabmi yacharurqa Absalonmanta rey extrañasqanta. ² Joabmi Tecoa llaqtamanta pusachimurqa sacre warmita hinaspam nirqa:

—Ruegakuykim luto pachawan churakuspayki llakipi kachkaq hina rikchakunaykita, aceitewanpas ama untakuspaykim rikurirunki wañukuqmanta unayña lutokuchkaq hina. ³ Reyman yaykuspaykim yachachisqayta hina rimanki —nispa.

Joabmi yachachirqa warmita imakunam ninanta. ⁴ Tecoa llaqtayoy warmiqa reypa kasqanman chayaruspanmi qonqoranpa pampaman kumuykuspa nirqa:

—iReynilláy, yanapaykullawayá! —nispa.

⁵ Chaymi reyñataq nirqa:

—¿Imanantaq? —nispa.

Hinaptinmi chay warmi nirqa:

—Cheqaptapunim ñoqaqa viuda kani, qosaymi wañukunña. ⁶Ñoqapam kapuwarqa iskay qari wawaykuna. Paykunam campopi peleaptinku mana pipas amachaqninku kaptin wawqenta huknin wañurachirqa. ⁷Chaymi ñoqapa contraypi llapallan aylluykuna hatariramuspa niwachkanku: “Wawqen wañuchi q wawaykita makiykuman churamuy wawqen wañuchisqanmanta wañuchinayku-paq chaynapi herencia chaskinantapas amaña chaskinanpaq” nispa. Chaynaqa reynilláy, huknin wawaytachiki nina sansa hina kachkaqta chinkarachinqaku, hinaptinchá qosaypa sutinpas nitaq mirayninpas manaña kanqañachu kay allpa-piqa —nispa.

⁸Hinaptinmi reyñataq chay warmita nirqa:

—Kutiy wasikiman. Kamachisaqmi qampa favorniki —nispa.

⁹Tecoa llaqtayoq warmim nirqa reyta:

—Señor reylláy, taytaya castankunayá culpayoqqa kasaqku ichaqa qamqa mana culpayoqmi kanki gobiernoykiki kaqkunapiwan —nispa.

¹⁰Reyñataqmi nirqa:

—Contraykiki rimaqtaqa pusamuwayá chaynapim pipas manaña imanasunkichu —nispa.

¹¹Chaymi warmi nirqa:

—Ruegakuykim reylláy, yupaychasqayki Tayta Diosta mañakunaykipaq chaynapi wañuqmanta reclamaqqas amaña wawallayta chinkarachinanpaq. Chaynapich wawallayta manaña wañuchinqakuchu —nispa.

Chaymi reyñataq nirqa:

—Kawsaq Tayta Diosraykum jurani, wawaykitaqa manam pipas imananqachu —nispa.

¹²Chay warmiqa nirqataqmi:

—Ruegakuykim señor reylláy, kayllataña niykunaypaq —nispa.

Chaymi reyñataq nirqa:

—Niwayá —nispa.

¹³Chaymi warmi nirqa:

—Chaynatapuniqa çimanasqamá piensachkanki Diospa runankunapa contranpi? Chaynakunata rimaspaykiqa kikillaykim culpayoq kanki, churikita qarqoruspaykim mana kutichimunkichu. ¹⁴Cheqappunipas wañuqllam kanchik. Pampaman yaku tallirusqa hina mana hoqariy atinam kanchik. Nitaqmi Diospas qechunchu runapa vidantaqa. Payqa qarqosqa runa mana karunchakunanpaqmi tukuyta ruran. ¹⁵Kunanqa hamurqani kaykuna niqnikim, Señor reylláy, runakuna mancharichivasqanraykum, piensarqani: “Kunanyá reyta nimusaq, icharaqqas ruranman nisqayta” nispa. ¹⁶Qam uyariwaspaykiqa libraruwankim ñoqatawan wawayta Diospa qowasqanku herenciaykumanta chinkarachiy munaq runamanta. ¹⁷Señor reylláy, ñoqam piensarqani sonqollayta tiyaykachinaykimanta, qamqariki Diospa angelnin hinam kanki allinta otaq mana allintapas sumaqta tanteaq. Yuy-paychasqayki Tayta Diosyá qanwan kachun —nispa.

¹⁸Reymi chay warmita nirqa:

—Amamá pakaykuwankichu ima tapusqaytapas —nispa.

Hinaptinmi warmiñataq nirqa:

—Niwayá, Señor reylláy —nispa.

¹⁹Reymi tapurqa:

—Tukuy kaykuna nisqaykiqa ¿manachu Joabpa nisuusqayki? —nispá.

Chaymi Warmiñataq nirqa:

—Señor reylláy, vidayraykum jurani, manam llullakusaqchu qam señor reyniypa imapas tapuwasqaykitaqa. Serviñniki Joab kamachiwaspanmi yachachiwarqa tukuy chay imakunapas qanman nisqaykunataqa. ²⁰Serviñniki Joabmi chayta rurarqa imam pasakuqkunata cambianapaq. Ichaqa qam reyniyqa ancha yachayniyoqmi kanki Diospa angelnin hina nacionpi tukuy pasaqkunamanta yachaq —nispá.

²¹Hinaptinmi reyñataq Joabta nirqa:

—Kay asuntotaqa arreglaruniñam. Rispaykiyá kutichimuy Absalon mozota —nispá.

²²Joabmi qonqoranpa pampakama kumuykuspan Tayta Diospa bendicionninta mañapurqa hinaspan nirqa:

—Señor reylláy, kunanmi kay serviñniki yacharuni favorecewasqaykita, qam-qariki nisqaytam rurachkanki —nispá.

²³Gesur nacionman Joab rispanmi Absalonta pusamurqa Jerusalem llaqtaman.

²⁴Ichaqa reymi nirqa:

—Absalonqa wasinmanyá richun ama rikuwananpaq —nispá.

Chaymi Absalon wasinman rispa reyta mana rikurqachu.

²⁵Absalon hina buenmozo kasqanmanta alabasqa runaqa manam pipas karqachu Israel lliw nacionpiqa. Paymi karqa chaki plantanmanta uma puyukninkama sumaqlaña. ²⁶Chukchantam rutuchikuq sapa wata tukuyta. Chukchan wiñaruspanmi llumpayta fastidiaq. Rutuchikusqan chukchanmi llasaq iskay kilo masninta reypa pesanman hina. ²⁷Absalonpam karqa kimsa qari churinkuna, karqataqmi huk warmi churinpas Tamar sutiyoq. Chay churin Tamarqa karqa ancha buenamozam.

²⁸Absalonmi *yacharqa Jerusalem llaqtapi iskay wata reyta mana rikuspa.

²⁹Absalonmi qayachimurqa Joabta reyman kachananpaq ichaqa Joabmi mana hamuyta munarqachu. Yapatawanmi qayachimurqa Joabta, chaywanpas manam hamuyta munarqachu. ³⁰Chaymi servientenkunata Absalon nirqa:

—Ñoqapa chakraypa waqtanpi Joabpa chakranta qawamuychik. Cebada tarpusqam kachkan. Rispaykichikyá kañaykamuychik —nispá.

Chaymi Absalonpa sirvientenkuna Joabpa chakranta kañaykamurqaku. ³¹Chay ratollam Absalonpa wasinta Joab rispa nirqa:

—¿Imanasqataq sirvientekikuna chakrayta kañaykurqaku? —nispá.

³²Chaymi Absalonñataq nirqa:

—Ñoqam qayachimurqayki reyman kachanaypaq, paytayá nimuy: “¿Imapaqta Gesur nacionmanta hamurqani? Allinchá kanman karqa hinapi kamuyniy” nispá. Ñoqaqa kunanpunim reyta qawamusaq, huchayoq kaptiyqa wañuchiwachunyá —nispá.

³³Joabmi rirqa reyman willamuq hinaptinmi rey qayachimurqa Absalonta.

Absalon reypa kasqanman chayaruspanmi paypa qayllanpi qonqoranpa pampaman kumuykurqa. Reyñataqmi muchaykurqa Absalonta.

Davidpa contranpi Absalon hoqarikusqanmanta

15 ¹Tiempopa risqanman hinam Absalon armakururqa guerrapaq carretata, caballokunata chaynataq pichqa chunka runakunatapas ñawpaqninta kallpanankupaq. ²Absalonmi tempranolla hatarispa llaqtaman yaykuna zaguan ñanpa patanpi sayaq. Pipas reyman quejakuq hamuqta Absalon qayaspanmi tapuq:

—¿Maylaw llaqtamantataq hamuchkanki? —nispá.

Chay tapusqan runa Israelpa huk kaqnin ayllumanta kasqanta niptinqa, ³Absalonmi niq:

—Niwasqayki asuntoykiqa razonpunipas ancha allinmi ichaqa manam pipas kanchu reypa rantinpi atiendesunaykipaq. ⁴iAmalaya ñoqata churaykuwanmanku kay nacionpi juez kanaypaq! hinaptinga llapallan quejayoqkuna otaq asuntoyoqkuna hamuwaptinkuch allin arreglota rurayman —nispa.

⁵Chaymi pipas Absalonpa ñawpaqninman qonqorakuykunanaq asuykuptinqa pay abrazaykuspan muchaykuq. ⁶Chaynatam ruraq llapallan Israel castakunawan otaq reyman allin arreglo rurananpaq hamuqkunawan. Chaynatamá Israel runakunapa sonqonta Absalon suwarurqa.

⁷Tawa wata pasaruptinmi reyta Absalon nirqa:

—Ama hina kaspayá kachaykuway Hebron llaqtaman rispay Tayta Diosman prometesqayta cumplinaypaq. ⁸Aram law Gesur nacionpi kachkaspayraqmi prometeturqani: “Sichu Tayta Dios Jerusalem llaqtaman kutichiwaptinga ñoqam payta servisaq” nispay.

⁹Chaymi rey nirqa:

—Hawkallayá pasakuy —nispa.

Hinaptinga Absalon pasarqa Hebron llaqtaman. ¹⁰Absalonmi kacharqa chakipurilla willakuqkunata llapallan Israel ayllukunaman kaynata nimunankupaq:

—Cornetapa waqasqanta uyaripaykichikmi ninkichik: “Absalonmi gobiernachkanña Hebron llaqtapi” nispa.

¹¹Jerusalen llaqtamantam Absalonwan kuska rirqa iskay pachak qayachisqan runakuna. Paykunaqa rirqaku mana imatapas yachastinmi chayraykum mana huchayoqchu karqaku. ¹²Animalkunata wañuchispa Diosman ofrecechkaspanmi Absalon qayachimurqa Davidpa consejaqnin Ahitofel sutiyoq runata, paytaqa qayachimurqa Gilo llaqtamantam. Reypa contranpi kaqkunam aswanta mirarurqa chaynapim Absalon qatit runakunapas astawan yapakururqa.

Jerusalenmanta David ayqekusqanmanta

¹³Davidman willakuq rispanmi nirqa:

—Llapallan Israel castakunam Absalonwanña kachkanku —nispa.

¹⁴Chaymi David kamachirqa Jerusalem llaqtapi paywan kuska kaq serviqninkunata:

—Kunanpuni ayqekusunchik, Absalonmantaqa manam lluptiyta atichwanchu.

Utqayman lluptikusunchik, yanqañataqmi utqayman hayparamuwaspanchik atacaruwachwanchik hinaspan llaqtapi runakunatapas guerrawan wañurachinmanku —nispa.

¹⁵Chaymi reypa serviqninkuna payta nirqaku:

—Ñoqaykuqa listom kachkaniku tukuy imapas niwasqaykiku ruranaykupaq —nispa.

¹⁶Chaymi rey lloqsirqa palacionpi llapallan kaqkunawan kuska. Reyqa saqerurqa chunka compañerallantañam palaciota cuidanankupaq. ¹⁷Reymá lloqsirqa llapallan runankunawan kuska hinaspan sayaykurqaku llaqtamanta karupiña kaq wasipi. ¹⁸Llapallan serviqninkunam paypa waqtanta rirqaku.

Rirqakumá reyta waqaychaq Ceret casta chaynataq Pelet casta soldadokunapas. Rirqakutaqmi paypa ñawpaqninta Gat llaqtamanta qatimuqnin soqta pachak soldadokunapas. ¹⁹Reymi nirqa Gat llaqtayoq Itai sutiyoq runata:

—¿Imapaqtaq qamqa rinki ñoqaykuwan? Kutispaykiyá kamuy chay huk reywan. Qamqa kanki forasterom llaqtaykimanta qarqomusqa. ²⁰Qayna punchaw chayaramuq hinallaraqmi qamqa kachkanki. Chaynaqa ¿imapaqtaq ñoqaykuwan rinaykipaq

nisqayki? ¿Ñoqapas atisqaymanchá maymanpas risaq? Qamqa kutikuspayá castayki-kunatapas kutichiytaq. Tayta Diosyá cheqaptapuni favorecesunki —nispa.

²¹Chaymi Itaiñataq reyta nirqa:

—Kawsaq Tayta Diosrayku chaynataq qam reyniyrayku juraspam nini: “Wañunay otaq kawsanay kaptinpas qam señor reywanmi kasaq” —nispa.

²²Hinaptinmi David nirqa Itaita:

—Chaynaqa haku pasasunchik —nispa.

Chaymi Gat llaqtayoq Itai pasarqa llapallan tropantin hinaspa familiarin. ²³Runakuna pasanankamam chay lugarpí llapallan runakuna qaparispá waqarqaku. Llapallanmi pasarurqaku Cedron Wayqota reywan kуска. Llapallankumá pasarqaku chunniqman riqñanninta. ²⁴Sacerdote Sadocpas llapallan Leviy castakunawanmi rirqa Diospa contrato baulninta apaspanku, chay baultam saqerqaku sacerdote Abiatarpa ladonpi llaqtamanta llapallan runakuna lloqsiyta tukunankukama. ²⁵Reyñataqmi nirqa Sadoc:

—Kutichiy llaqtaman Diospa baulninta. Tayta Dios favorecewaspaqa kutichimuwanqach hinaptinchá qawasqa baulta chaynataq *yachanan karpatapas. ²⁶Sichu pay niwanqa: “Mañam munaykichu” nispa hinaptinqa ñoqawanyá rurachun imam munasqanta —nispa.

²⁷Reyqa nirqataqmi sacerdote Sadoc:

—¿Manachum qawachkanki? Qamqa hawkallayá llaqtaman kutikuy Abiatarwan kуска. Kutichuntaqyá Ahimaas sutiyoq churikipas chaynataq Abiatarpa churin Jonatanpas. ²⁸Ñoqam kachkasaq Jordan Mayupa chunniq vadonpi noticia-ta willachimuwanykichikkama —nispa.

²⁹Chaymi Sadocwan Abiatar kutichirqaku Diospa baulninta Jerusalem llaqtaman hinaspan chaypi karqaku. ³⁰Davidmi seqarqa Olivos sutiyoq moqo cuestata waqastin, qala chakilla chaynataq umanpas tapasqa. Paywan seqaq runakunapas waqastinmi rirqaku umanku tapasqa. ³¹Davidmanmi willarqaku: “Ahitofelqa kachkan contraykipi Absalonwan hoqarikuqkunawan kuskam” nispa. Hinaptinmi David nirqa: —Dios Taytalláy, Ahitofelpa consejasqanta yanqachay —nispa.

³²Davidmi chayarurqa Diosta ñawpaq tiempopi adorásqanku moqopa puntanman, chaypim Arqui castamanta kaq Husai sutiyoq runa lloqsiramurqa reywan tupaykuq, pachanpas llikipasqa chaynataq umanpas allpallaña. ³³Chaymi David nirqa:

—Ñoqawan rispaykiqa sasachakuytam qowankiman. ³⁴Jerusalem llaqtaman kutispayá Absalonta nimuy: “Reynilláy, ñoqam kasaq serviqniki, taytaykipa serviqnin kasqayman hinam qampa serviqnikiña kasaq” nispa. Chaynata ruraspaykim yanqachanki Ahitofelpa consejonta. ³⁵Chaypim kachkanku sacerdote Sadocwan sacerdote Abiatarpas, chaynaqa palaciopi llapa ima uyarisqaykitam willanki Sadocmanwan Abiatarman. ³⁶Chaypim kachkan Sadocpa churin Ahimaaspas chaynataq Abiatarpa churin Jonatanpas. Paykunawanmi willachimuwanki tukuy imakunapas uyarisqaykichikta —nispa.

³⁷Jerusalem llaqtaman Absalon yaykuykuchkaptinmi Davidpa amigon Husai Jerusalem llaqtaman chayarurqa.

Sibawan David rimasqanmanta

16 ¹Moqopa puntanmanta tumpa waklawnintaña David richkaptinmi Mefibosetpa sirvienten Siba taripaykamurqa monturayoq iskay asnokunawan. Apamurqamá asnokunapi iskay pachak tantata, pachak racimo uvas pasasta, higos pasasmanta pachak tortillakunata chaynataq huk odre vinotapas. ²Reymi tapurqa Sibata: —¿Imataq kaykunaqa? —nispa.

Hinaptinmi Sibañataq nirqa:

—Asnokunam reypa familiankuna sillakunanpaq, tantawan pasaskunañataqmi soldadokuna mikunanpaq, vinoñataqmi chunniqpi pisipaqkuna tomanankupaq —nispa.

³Hinaptinmi rey tapurqa:

—¿Maypitaq kachkan patronnikipa willkanqa? —nispa.

Chaymi Sibañataq nirqa:

—Payqa Jerusalem llaqtapim qeparamun, payqa piensachkan: “Israel nacionpi abueloypa gobiernasqantam kunan kutichipuwanaqaku” nispanmi.

⁴Chaymi reyñataq Sibata nirqa:

—Kunanqa qampaqñayá kachun Mefi-bosetpa llapa ima kapuqninkunapas —nispa.

Chaymi reypa qayllanpi qonqorakuykuspa Siba nirqa:

—Señor reylláy, siempreyá favoreceway —nispa.

⁵Bahurim llaqtachakama Rey David chayaruptinmi Saulpa castan Gerapa churin Simei sutiyoq runa lloqsiramurqa reyta ñakastin. ⁶Rumiwanmi chamqarqa Davidta chaynataq llapallan serviqninkunatapapas. Reymi ichaqa rirqa runankunapa chaynataq waqaychaqnin soldadokunapa chawpinta. ⁷Simei sutiyoq runa ñakaspanmi nirqa:

—Runamasin wañuchiyoq mana allin ruraq runa ipasay kaymanta! ⁸Tayta Diosmi pagapuschanki Saulpa castankuna wañuchisqaykimanta, chaynataq ruraraqanki rantinpi gamña gobiernanaykipaqmi. Kunanmi ichaqa gobiernoykita Tayta Dios qoykun churiki Absalonmanña. Kay desgraciam hayparamusunki runa wañuchiyoq kasqaykimanta —nispa.

⁹Chaymi reyta Sarviapa wawan Abisai nirqa:

—¿Imanasqamá kay wañusqa allqo hina runaqa qam señor reyniytaqa ñakasunki? Dejaykuwayá kunkanta kuchuramunaypaq —nispa.

¹⁰Reymi ichaqa nirqa:

—Sarviapa wawankuna, kayqa manam qamkunapa asuntoykichikchu. Wak runa chaynata ñakawanapanpaqqa Tayta Dioschiki nirqa: “Ñakay Davidta” nispa. Hinaptinqa ¿pitaq ninman: “¿Imapaqtaq chaynata ruranki?” nispa?

¹¹Abisaitawan llapallan serviqninkunatam David nirqa:

—Kikiypa churiypunim maskawachkan wañuchiwananpaq hinaptinqa razonñachiki kay Benjamin casta runaqa. Hinayá ñakawachunku, Tayta Dioschá chaynata kamachirqa. ¹²Ichapas Tayta Dios qawarimuanqa ñakarishqayta hinaspa kunan ñakawasqanmanta kutichipuwanaq allinta —nispa.

¹³Davidwan serviqninkuna ñanta riptinkum Simeipas rirqa Davidpa chimpan waqtanta ñakastin, rumikunata chamqamustin chaynataq polvota maqchimustin. ¹⁴Reymi llapallan runankunapiwan rispanku chayarurqaku pisipasqallaña maymi risqankuman hinaspa chaypi samarurqaku.

Jerusalen llaqtaman Absalonpa yaykusqanmanta

¹⁵Absalonñataqmi yaykururqa Jerusalem llaqtaman llapallan Israel casta runakunapa compañasqan, Ahitofelpas paywantaqmi yaykurqa. ¹⁶Davidpa amistadnin Arqui casta Husai sutiyoq runapas Absalonpa kasqanman chayaruspanmi qaparirqa:

—iKawsachun rey! iKawsachun rey! —nispa.

¹⁷Hinaptinmi Absalonñataq nirqa:

—¿Kaychu amistadniki Davidpaq kuyakuyniki? ¿Imanasqataq mana paywan-chu rirqanki? —nispa.

¹⁸Chaymi Husaiñataq nirqa:

—Manam riyta atinichu. Ñoqaqa qatisaq Tayta Diospapas, kay runakunapapas chaynataq Israel casta llapallan runakunapapas akllasqan reyta, paywantaqmi *yachasaqpas. ¹⁹Chaywanpas pitapas servispayqa-servisqaq amistadniypa churintam. Imaynam taytaykita servirqani chaynatam qamtapas servisqayki —nispa.

²⁰Hinaptinmi Ahitofelta Absalon nirqa:

—Consejawaychikyá imam rurananchikpaq —nispa.

²¹Chaymi Absalonta Ahitofel nirqa:

—Palacio cuidanankupaq taytaykipa dejasqan compañerankunawan puñuy hinaptinmi lliw Israel casta runakuna yachanqaku taytaykiwan cheqinakusqaykita chaynapim kallpanchakunqaku qanwan kaq llapallan runakuna -nispa.

²²Hinaptinmi Absalonpaq karpata sayachirqaku palaciopa qatanpi hinaptinmi chaypi Absalon puñurqa taytanpa compañerankunawan lliw Israel castakunapa qawasqanta. ²³Chay tiempokunapiqa Ahitofelpa consejonqa karqa Diospa palabran hinam, chaynamá karqa Davidpaq chaynataq Absalonpaqpas.

Ahitofelpa consejasqanta Husai yanqachasqanmanta

17 ¹Ahitofelmi nirqa Absalonta:

—Chunka iskayniyoq waranqa soldadokunata akllaykuspaymi kunan tuta-puni Davidta qatisaq. ²Qonqayllamanta chayaruspaymi pispasqa mana kallpayoq kachkaptin mancharirachisqa. Paywan kaq llapallan runakuna ayqekuptinmi sapallantaña reyta wañurachisqa. ³Chaynapim llapallan runakunata kutichimusaq qanman, kutimunqaqa maskasqayki taytayki Davidman llapallan runakuna kutimusqanta hinam. Paykuna kutikamuptinqa llapallan runakunam hawkallaña kanqaku —nispa.

⁴Ahitofelpa consejasqanmi allinllaña rikchakarapurqa Absalonpaq chaynataq Israel casta llapallan ancianokunapaqpas. ⁵Chaymi Absalonñaataq nirqa:

—Qayamuychikyá Arqui casta Husai sutiyoq runatapas paypa consejontawan uyarinanchikpaq —nispa.

⁶Absalonpa kasqanman Husai chayaramuptinmi Ahitofelpa consejasqanta Absalon willaspan nirqa:

—¿Ahitofelpa consejasqanman hinachu rurasunchik icha manachu? Qamqa ¿imaninkitaq? —nispa.

⁷Chaymi Husai nirqa:

—Kunan kutipaq Ahitofelpa consejasusqaykiqa manam valenchu. ⁸Yachankimiki taytaykipas chaynataq runankunapas valeroso soldadokuna kasqankutaqa. Kunanqa imayna piñasqachiki kachkanku purunpi china ukumarimanta wawankunata qechuruptinku piñasqa kachkaq hina. Chaymantapas taytaykiqa guerrapi peleay yachaq runam. Manam tutaqa puñunmanchu runankunawanqa. ⁹Payqa seguroch kunanpunipas huk kaqnin machaypi otaq huklaw sitiopi pakakuchkan. Sichum soldadoykikuna peleasqankupi puntata wañuruptinqa pipas uyarispam qaparinqa: “Absalon qatiq soldadokunam achkallaña wañurunku” nispa. ¹⁰Chayna kaptinqa mayñaña guerrapi peleaq qaripas leon hinaña valeroso kachkaspanpas llumpaytach hukmanyarunqa. Llapallan Israel castankunam yachanku taytaykiqa guerrapi peleaq runa kasqanta paywan kaqkunapas valeroso soldadokuna kasqankuta. ¹¹Chaynaqa kaytam consejayki: Huñuruyá Dan llaqtamanta qallarispá Beerseba llaqtakama lliw Israel nacionpi *yachaq soldadokunata. Paykunaqa kachkanku lamar qochapa patanpi aqo hinañam. Paykunatam qampuni pusanki guerrapi peleanankupaq. ¹²Maymi tarisqanchikpim atacasunchik, allpapa hawanman sulla tiyamuchkaq hinam

paykunataqa atacasunchik. Chaynata ruraptinchikqa manañam kawsanqachu paypas nitaq huk soldadollanpas. ¹³Huk kaqnin llaqtapi pakakuruptinpas lliw Israel castakunam apasunchik waskakunata hinaspan chaywan llaqtapa ruminkunatapas wayqokama astarusunchik, chulla rumipas mana puchunankamam chaynataqa rurasunchik —nispa.

¹⁴Chaymi Absalonwan lliw Israel castakuna nirqaku:

—Ahitofelpa consejasqanmantapas aswan allinqa Arqui casta Husaipa consejasqanmi —nispa.

Tayta Diosmi kamachirqa Ahitofelpa consejasqan allin kachkaptinpas yanchasqa kananpaq chaynapi Absalonman desgracia chayanapaq. ¹⁵Husaimi willarqa sacerdote Sadocmanwan sacerdote Abiatarman imaynam Absalonman chaynataq Israel casta ancianokunaman Ahitofelpa consejasqanta, willarqataqmi kikinpa imaynam consejasqantapas. ¹⁶Husaiqa nirqataqmi:

—Kunanpuniyá Davidman kaynata willachimuychik:

“Kunan tutaqa amam qepankichu chunniq vadopiqa aswanqa chimpay Jordan Mayuta chaynapi qamtapas chaynataq qanwan lliw kaqkunatapas ama wañuchisunaykichikpaq” nispa.

¹⁷Jonatanwan Ahimaas sutiyoq runañataqmi kachkarqaku Rogel Pukyupa patanpi, llaqtapi runakuna rikurunankumanta manchakuspankum mana yaykurqakuchu Jerusalem llaqtamanqa. Paykunamanqa huk sirvientam willamunan karqa chaynapi paykunañataq Rey Davidman willamunankupaq. ¹⁸Paykunata huk mozo rikuruspanmi Absalonman willaykamurqa. Paykunam ichaqa iskayninku apurawman kallpaspa Bahurim llaqtapi huk kaqninpa wasinman chayarurqaku. Chay runapa pationpi pozoman yaykuruptinkum ¹⁹chay runapa warminñataq pozota taparuspa chaypa hawanman trillasqa kawsayta mastarurqa chaynapim mana pipas yacharqachu.

²⁰Absalonpa serviqninkuna chayaruskanum wasipi *yachaq warmita tapurqaku:

—¿Maypitaq kachkanku Ahimaaswan Jonatanqa? —nispa.

Hinaptinmi warminñataq nirqa:

—Ñachá mayuchataña chimparunku —nispa.

Maskaqkuna rispankum mana tarimusqankurayku kutikurqaku Jerusalem llaqtaman. ²¹Chay maskaqkuna kutiruptillankum Ahimaaswan Jonatan pozomanta lloqsiruspa rirqaku Rey Davidman willaq. Paykunamá nirqaku:

—Apurawman mayuta chimpaychik. Ahitofelmi consejarun kayna-waknata gamkunapa contraykichikpi —nispa.

²²Hinaptinmi Davidqa llapallan runankunapiwan chimpapurqaku Jordan Mayuta. Manaraqpas achikyamuchkaptinmi llapallanku Jordan Mayuta chimpapurqaku, manam chullallapas puchurqachu kaylaw chimpapiqa.

²³Ahitofelñataqmi paypa consejasqanman hina mana ruraptinku asnonta caronaykuspa ripukurqa llaqtanpi wasinman. Llapa imanta allicharuspanñataqmi warkukuruspan wañururqa chaymi abuelonpa sepulturanpi pampapurqaku.

Mahanaim llaqtapi Davidpa kasqanmanta

²⁴Mahanaim llaqtaman David chayaruptinmi Absalonpas Israel casta llapallan soldadokunawan Jordan Mayuta chimpapurqaku. ²⁵Llapallan tropakunapa kamachiqnin Joabpa rantinpi Absalon churarurqa Amasa sutiyoq runataña. Chay runaqa karqa Israel nacionpi yachaq Itra sutiyoq runapa churinmi. Itram servinakurqa Nahaspa wawan Abigailwan otaq Sarviapa ñañanwan. Sarviaqa karqa Joabpa mamanmi.

²⁶ Absalonmi Israel castakunawan campamentonkuta sayachirqaku Galaad law allpa-pi. ²⁷ David Mahanaim llaqtaman chayauptinmi payta chaskirqa Nahaspa churin Sobi. Payqa karqa Raba llaqtamanta kaq Amonpa mirayninmi. Chaskirqataqmi Amielpa churin Maquirpas. Payqa karqa Galaad lawpi Rogelim llaqtamanta kaqmi. ²⁸ Davidpaqwan runankunapaqmi apamurqaku camakunata, tazonkunata, allpa mankakunata, trigota, cebadata, harinata, hamkata, habasta, lentejata, ²⁹ mielta, llukllupata, ovejakunata hinaspa vacapa lechenmanta quesota. Mikuykunatamá apamurqaku Davidwan runankuna mikunankupaq. Paykunaqa apamurqaku: “Chunniqqi llapa runakunaqa yarqasqa, pispasqa hinaspa yakunayasqach kachkanku” nispa piensasqankuraykum.

Absalon vencesqa kaspera wañusqanmanta

18 ¹ Davidmi soldadonkunata tropa-tropata formachispan churarqa kamachikuqta sapa waranqa soldadokunapaq hinaspa sapa pachak soldadokunapaq. ² David tropankunata kimsaman rakiruptinmi punta kaq rakisqan tropata Joab kamachirqa. Iskay kaq tropatañaqmi kamachirqa Sarviapa wawan otaq Joabpa wawqen Abisai. Kimsa kaq tropatañaqmi kamachirqa Gat llaqtayoq Itai. Davidmi nirqa tropankunata:

—Ñoqapas qamkunawan kuskam peleaq risaq —nispa.

³ Chaymi tropakunañaq nirqa:

—Manapunim riwaqchu ñoqaykuwanqa. Enemigonchiktaqa manachá imapas qokunqachu ñoqayku lluptiptykupas otaq lamitad soldadokuna wañuptykupas. Qamqa valenki chunka waranqa soldadokuna hinam. Aswan allinqa kanman llaqtallapi kaspayki kay llaqtamanta yanapamuwanaykikum —nispa.

⁴ Hinaptinmi reyñaq nirqa:

—Qamkunapa munasqaykichikman hinayá rurasaq —nispa.

Llaqta zaguan punkupa ladonpi rey sayachkaptinmi tropakuna lloqsirqaku pachak-pachakmanta, waranqa-waranqamanta.

⁵ Rey mi kamachirqa Joabta, Abisaita hinaspa Itaita kaynata:

—Ñoqaraykum churiy Absalonta allinllata rurankichik —nispa.

Llapallan tropakunam uyarirqaku lliw kamachiqkunaman Absalonmanta reypa kamachisqanta. ⁶ Davidpa tropankunamá lloqsirqaku Israel tropakunawan peleaq.

Efrain Montepi peleaptinkum ⁷ Israel tropakuna vencerachikurqaku Davidpa tropakunawan. Chay punchawpim wañururqaku iskay chunka waranqa soldadokuna. ⁸ Guerrapi peleaqkunam enteron chay lawpi cheqerurqaku. Espadawan wañuqkunamantapas mastaq montepim aswan mastaraq wañururqaku.

⁹ Absalonmi mulanpi sillada richkaspan Davidpa tropankunawan tupanakururqa chaymi mulan yaykururqa kallmasapa hatun encina sachapa ukunman. Chay sachapi chukchan arwikuruptinmi Absalonqa sachamanta warkukururqa hinaptinmi mulanñaq pasakurqa. ¹⁰ Payta huk runa rikuruspanmi willarqa Joabman:

—Absalontam rikuramuni encina sachapi warkurayachkaqta —nispa.

¹¹ Joabñaqmi nirqa chay willaqnin runata:

—iRikuchkaspaykiqa pampaman wichinankamachiki wañurachiwaq karqa! Ñoqam qoykiman karqa pachak gramo qollqetawan weqaw watanata —nispa.

¹² Hinaptinmi chay runañaq Joabta nirqa:

—Chunka kilo qollqetaña qowaptikipas manam imanaymanchu karqa reypa churintaqa. Rey mi kamachisurqankichik qamta, Abisaita hinaspa Itaita: “Churiy Absalontaq amam imanankichikchu” nispa. Chaytaqa ñoqaykupas uyarirqani-

kum. ¹³Chaynaqariki vidaypa contranpich rurayman karqa. Reypaqqa manam imapas pakasqaqa kanchu. Qampas manam yanapawankimanchu karqa —nispá.

¹⁴Hinaptinmi Joabñataq nirqa:

—Qanwanqa yanqañam tiempota pierdeni —nispá.

Chaynata niruspanmi kimsa lanzawan Absalonta corazonninpi clavarurqa encina sachapi warkurayachkaqta. ¹⁵Joabpa arman apaq chunka mozokunapas Absalonpa muyuriqninpi churakuspankum wañupaykachirqaku.

¹⁶Cornetata Joab tocachiptinmi soldadonkunaqa manaña qatikacharqakuchu Israel casta runakunataqa. Chaynatamá Joab tropankunata harkarurqa. ¹⁷Absalonpa cuerponañataqmi wischuykurqaku montepi hatun uchkuman hinaspan hawanman montorurqaku achka rumikunata. Israel casta soldadokunañataqmi sapakama ayqekurqaku wasinkuman.

¹⁸Absalonmi kawsachkasparaq rurachirqa huk monumentota “Reypa Wayqon” nisqanku sitiopi. Paymi nirqa:

—Manam ñoqapaqa kanchu churiypas sutiy yuyarisqa kananpaq —nispá.

Chay monumentotam suticharqa kikinpa sutinwan. Chaymi “Absalonpa Monumenton” nispá sutichanku kunan tiempokama.

¹⁹Sadocpa churin Ahimaasmi Joabta nirqa:

—Ama hina kaspayá kachaykuway kallpanaypaq, reymanyá willaramusaq imaynatam enemigonkunamanta Tayta Diospa librasqanmanta —nispá.

²⁰Chaymi Joab nirqa:

—Kunanqa manaraqmi willamuwaqchu, huk punchawñam willaspaqa-willamunki. Reypa churin wañusqanraykum mana willamuwaqchu —nispá.

²¹Ichaqa Joabmi nirqa Cus nacionniyoq huk soldadota:

—Qam rispayki willamuy reyman imam rikusqaykita —nispá.

Hinaptinmi chay Cus nacionniyoq soldadoqa Joabpa ñawpaqninpi kumukuykurqa, chaymantañam kallparqa. ²²Sadocpa churin Ahimaasñataqmi huktawan Joabta nirqa:

—Ima kaptinpas ñoqapas kallpasaq Cus nacionniyoq soldadopa qepanta —nispá. Joabmi nirqa:

—Churilláy ¿imapaqtaq kallpawaq? Willamusqaykimantaqa manam premiota chaskiwaqchu —nispá.

²³Chaymi Ahimaas nirqa:

—Ima kaptinpas kallpasaq —nispá.

Hinaptinmi Joab nirqa:

—Kallpayá —nispá.

Chaymi Ahimaas pampan kaq ñanninta kallpaspan Cus nacionniyoq soldadota llallirurqa. ²⁴Davidmi tiyachkarqa llaqtapa zaguanninpa iskay punkupa chawpinpi. Llaqta cuidaqñataqmi seqarurqa zaguampa alton pampaman. Chaymanta qawarispamni rikururqa huk runa sapallan kallpamuchkaqta. ²⁵Llaqta cuidaqmi qaparispan reyman willarqa. Hinaptinmi reyñataq nirqa:

—Sapallan hamuspaqa allin noticiatam apamuchkan —nispá.

Chay kallpaq runa astawan hichpamuptinmi ²⁶Llaqta cuidaqñataq rikururqa huk runatapas kallpamuchkaqta hinaspan qayarqa punku cuidaqman:

—Huk runapas sapallanmi kallpamuchkan —nispá.

Chaymi rey nirqa:

—Chay runapas allin noticiatam apamuchkan —nispá.

²⁷Llaqta cuidaqmi nirqa:

—Punta kallpamuqpa kallpamusqanmi rikchakun Sadocpa churin Ahimaaspa kallpamusqanman —nispa.

Chaymi rey nirqa:

—Chay runaqa allin runam. Allin noticiatachá apamuchkan —nispa.

²⁸Ahimaas chayarchkaspanñam qayarikuq hina reyta rimaykurqa, reypa ñawpaqñinpi qonqoranpa pampaman kumukuykuspanmi nirqa:

—Yupaychasqanchik Tayta Diosyá alabasqa kachun. Paymi makiykuman churaykamurqa qam Señor reyniypa contranpi hoqarikuqkunata —nispa.

²⁹Chaymi reyñataq tapurqa:

—¿Allinllachu kachkan churiy Absalon? —nispa.

Hinaptinmi Ahimaasñataq nirqa:

—Joab kachamuwachkaptinmi rikurqani achkallaña montonasqa runakunata ichaqa manam yacharqanichu imam pasasqanta —nispa.

³⁰Chaymi reyñataq nirqa:

—Suchurispa chay lawpi sayay —nispa.

Hinaptinmi Ahimaas chaynata rurarqa. ³¹Chay ratollapim Cus nacionniyoq soldado chayaramuspan nirqa:

—Señor Reylláy, chaskiy kay allin noticiakunata. Kunanmi Tayta Dios allin arreglota ruraykapusunki qampa contraykipi llapallan hoqarikuqkunamanta librasuspayki —nispa.

³²Reymi tapurqa Cus nacionniyoq soldadota:

—¿Allinllachu kachkan churiy Absalonqa? —nispa.

Hinaptinmi Cus nacionniyoq soldadoñataq nirqa:

—Chay runa hinayá kachun qam señor reyniypa enemigoykikunaqa chaynataq dañó rurasunaykipaq contraykipi llapallan hoqarikuqkunapas —nispa.

³³Chaymi rey hukmanyaruspan zaguampa altonpi cuartoman waqastin seqarqa. Waqastin rispanmi nirqa:

iChurilláy Absalon,
churilláy, churilláy Absalon,
ñoqam wañuyman karqa qampa rantikiipi!
iAbsalon, churilláy, churilláy!

19 ¹Joabmanmi willamurqaku:

—Reymi llumpayllataña waqachkan Absalonmanta —nispa.

²Chay guerra ganasqanku punchawmi llakikuy punchawman tikrakururqa llapallan runakunapaq. Chay punchawpimá llapallan runakuna uyarirurqaku reyqa churinmanta llakipi kasqanta. ³Chay punchawmi llapallan soldadokuna yaykurqaku llaqtaman pakakuspalla, yaykurqakuqa guerrapi vencerachikamuspa penqakuymanta pakan-pakanlla yaykuchkaq hinam. ⁴Reyñataqmi uyanta tapakuykuspan qaparillawanña waqarqa:

iChurilláy Absalon,
churilláy, Absalon churilláy!

⁵Chaymi reypa wasinman Joab rispan nirqa:

—Kunanmi penqayman churarunki llapallan serviqnirikunata. Paykunam librarqaku vidaykita, churirikunapa vidanta, warmikikunapa vidanta chaynataq compañeraykikunapa vidantapas. ⁶Cheqnisuqnirikunata kuyaspam kuyasuqniki-

kunatañataq cheqninki. Kunanmi qawaykachikunki tropa kamachiqkunamantapas chaynataq serviqniki kunamantapas mana imapas qokususqaykita. Kusişqachá qamqa kawaq karqa Absalonlla kawsaptin ñoqaykuñataq llapallayku wañuptyiku-pas. ⁷ Kunanpuniyá hawaman lloqsipayki serviqniki kunata allinllata rimapayamuy, mana chaynata ruraptikiqa manachá chullallapas kunan tutaqa qanwan puchun-gachu, chaytaqa Tayta Diosraykum jurani. Mozo kasqaykimanta kunankama mana allinkuna pasasusqaykimantapas aswan mana allinmi kayqa karunman —nispa.

⁸ Chaymi rispan rey tiyarqa llaqtapa zaguan patio tiyananpi. Reyqa zaguanpa pationpi tiyasqanta llapallan runakuna yacharuspankum llapallanku reyman presentakurqaku.

Jerusalen llaqtaman Davidpa kutisqanmanta

Israel castakunaqa sapakamam ripukurqakuña wasinkuman. ⁹ Israelpa miray-ninmanta kaq llapallan ayllukunam atipanakuspanku kaynata ninakurqaku:

—Rey Davidqa librawarqanchikmi enemigonchikkunamanta, Filistea runa-kunamantapas salvawarqanchikmi ichaqa Absalonwan guerrapi kasqanraykum payqa lluptirurqa. ¹⁰ Absalontam aceitewan tallispa reyninchikpaq churarqanchik. Ichaqa payqariki guerrapim wañurun hinaptinga ñimanasqataq upallalla kach-kanchik reyta mana kutichimuspa? —nispa.

¹¹ Israel casta llapallan runakunapa rimasqankuta Rey David maymi kasqan-pi uyariuspanmi kacharqa sacerdote Sadocmanwan sacerdote Abiatarman Juda lawpi ancianokunata kaynata nimunankupaq:

—Ñimatataq qamkunaqa suyachkankichik palacioyman mana kutichiwa-naykichikpaqa? ¹² Qamkunaqa castamasiy aylluykunam kankichik ñimatataq qamkunaqa suyachkankichik mana kutichiwaspaykichik? —nispa.

¹³ Amasa sutiyoq sobrinontapas kaynatam nichimurqa:

—Qamqa castamasiy aylluymi kanki. Joabpa rantinpim llapallan tropakuna kamachiqpaq churasqayki. Mana chaynata cumpliptiyqa Tayta Diosyá llumpayta castigawachun —nispa.

¹⁴ Chaynata willachimuspanmi Juda lawpi llapallan runakunata Amasa conven-cerachirqa chaymi huk runa hinalla reyta nichimurqaku:

—Reylláy, kutikamuyá serviqniki kunapiwan —nispa

¹⁵ Chaymi rey kutimuspan chayaramurqa Jordan Mayukama. Juda casta ru-nakunam rirqa Gilgal llaqtakama reyta chaskinankupaq hinaspa Jordan Mayuta pasachimunankupaq. ¹⁶ Rirqataqmi Benjaminpa mirayninmanta kaq Bahurim llaqtapi *yachaş Gerapa churin Simeipas, Juda casta runakunawanmi kallpaylla rirqa Rey Davidta chaskinankupaq. ¹⁷ Simeiwanni rirqaku Benjamin castamanta waranqa runa-kuna. Rirqataqmi Saulpa castanpa sirvienten Siba sutiyoq runapas, payqa rirqa chunka pichqan churinkunapiwanmi chaynataq is kay chunka sirvientekunapiwanmi. Jordan Mayuta rey manaraq chimpamuchkaptinmi paykuna yakuman yaykurqaku ¹⁸ reypa familiankunata chimpachimunankupaq chaynapi reypa munasqanta ruranankupaq. Jordan Mayuta rey chimpamunanpaq kachkaptinmi Gerapa churin Simey paypa ñaw-paqninpi qonqoranpa pampaman kumuykurqa. ¹⁹ Hinaspan reyta nirqqa:

—Señor reylláy, Jerusalen llaqtamanta lloqsimusqayki punchawpi mana allin rurasqaymantaqa amayá huchachawaychu. Amañataqyá chaytaqa yuyaychu. Amañataqyá sonqoykipi waqaychaychu. ²⁰ Kay serviqniki huchallikusqayta req-

sikuspaymi kunanpas Josey casta runakunamanta puntataraq hamurqani qam señor reyniyta chaskinaypaq —nispa.

²¹ Chaymi Sarviapa wawan Abisai nirqa:

—Tayta Diospa churasqan aceitewan tallisqa reyta ñakasqanmantaqa ¿manachum Simeiqqa wañunqa? —nispa.

²² Davidmi nirqa:

—Sarviapa wawankuna, kayqa manam qamkunapa asuntoykichikchu. ¿Imanasqataq qamkunaqa contraypi rikurirunkichik? Kunanqa yachanipunim Israel nacionpi rey kasqayta, chaynaqa ¿yaqachum kunan punchaw pipas wañunman Israel nacionpi? —nispa.

²³ Chaymi reyñataq juraspa Simeita nirqa:

—Manam wañunkichu —nispa.

²⁴ Saulpa willkan Mefi-bosetpas rirqam reyta chaskimuq. Rey pasakusqanmantapunim Jerusalem llaqtaman hawkalla kutimunankama chakintapas mana hampikurqachu, manataqmi barbantapas kaptakurqachu nitaq pachantapas taqsakurqachu. ²⁵ Reyta chaskinanpaq Jerusalem llaqtaman Mefi-boset riptinmi reyñataq nirqa:

—Mefi-boset ¿imanasqataq mana ñoqawanchu rirqanki? —nispa.

²⁶ Paymi nirqa:

—Señor reylláy, sirvienteymi engañaruwarqa. Kay serviqnikiqa wistu kasqayraykum payta nirqani: “Asnota caronaykapuway, sillakuykuspay reywan rinaypaq” nispa. ²⁷ Chaynata niptiypas señor reynilláy, sirvienteymi qampa qayllaykipi calumniaruwarqa. Ichaqa qamqariki kanki Diospa angelnin hinam, chaynaqa munasqaykiman hinayá ruray. ²⁸ Taytaypa llapallan familiankunam wañunan yachakurqa qampa qayllaykipi aswanqa qanmi kay serviqnikita convidawarqanki qanwan kuska mikunaypaq. Chaynaqa reynilláy ¿imataraqtaq masta reclamaykiman? —nispa.

²⁹ Reymi nirqa:

—Manañam mastaqa rimachwanñachu. Kunanpunim kamachiki Siba sutiyoyq sirvientekiwam chakrakunata partenakunaykichikpaq —nispa.

³⁰ Chaymi Mefi-bosetñataq nirqa:

—Sibayá dueño chakuchun llapallan chakrakunataqa, ñoqapaqqa qam señor reyniy hawkalla palacioykiman kutikamusqaykim aswan allinsu —nispa.

³¹ Galaad law Barsilaipas Rogelim llaqtanmantam hamurqa Jordan Mayuta reywan kuska chimpanuspa paymanta despedikuykunapaq. ³² Barzilaiqa karqa pusaq chunka watayoy yuyaqñam. Mahanaim llaqtapi kachkaptinmi reyta Barzilai mantienerra apu-apu kasqanrayku. ³³ Reymi nirqa Barzilaita:

—Haku Jerusalem llaqtaman, chaypim ñoqa mantienesqayki —nispa.

³⁴ Chaymi Barzilaiñataq nirqa:

—Manañam unay watataqa kawsaymanchu Jerusalem llaqtaman qam reyniywan rinaypaqqa. ³⁵ Pusaq chunka watayoqñam kani. Mikusqaypa chaynataq tomasqaypa gustontapas manañam musyaniñachu allin otaq mana allin gustoyoyq kasqantapas. Manañam atinichu qaripa otaq warmipa takisqan uyariytapas. Yanqañachá ñoqataqa nanachikuwankimanpas. ³⁶ Kay serviqnikiqa compañasqayki Jordan Mayupa waklaw chimpankamallañam. Chaynaqa amañayá ofrecewaychu chay tukuy niwasqaykitaqa.

³⁷ Aswanqa ruegoykim llaqtayman kutikunaypaq chaynapi wañukuspapas taytamamaypa sepulturanpa hichpanpi pampakunaypaq. Kayqaya serviqniki Quimam, payña qanwan riptinayá paypaq ruray imam munasqaykita —nispa.

³⁸ Chaymi reyñataq nirqa:

—Chaynaqa Quimamyá ñoqawan richun. Ñoqachá rurasaq paypaq imam munasqaykita, rurasaqtaqmi paypaq imakunam mañawasqaykitapas —nispa.

³⁹Llapallan runakunam Jordan Mayuta chimpaturqaku. Reypas chimpanruspanmi Barzilaita muchaykuspa Tayta Diospa bendicionninta paypaq mañapurqa. Chaymi Barzilaita wasinman kutikurqa. ⁴⁰Reyñataqmi pasarqa Gilgal llaqtaman Quimam sutiyoq runawan kуска. Rirqakutaqmi Juda casta llapa runakunapas chaynataq Israel castamanta lamitad runakunapas. ⁴¹Israel casta llapallan runakuna reyman rispankum nirqaku:

—Qam reyniykutaqa ¿imanasqataq Juda casta aylluylukuqa dueñochakurusunki chaynapi qamta, familiaykikunata chaynataq qampa llapallan troyaykikunata Jordan Mayuta chimpachimunankupaqa? —nispa.

⁴²Chaymi Israel casta runakunata Juda casta runakuna nirqaku:

—Reyqariki ñoqaykupaqa aylluylukum. ¿Imanasqataq qamkunaqa piñakunkichik chay rurasqaykumanta? ¿Icha reypatachu imantapas mikururqaniku otaqchum ima regalotapas chaskikururqaniku? —nispa.

⁴³Chaymi Israel casta runakunañataq nirqaku:

—Chunka ayllukuna kasqaykuraykum Rey Davidqa chunka kutita pertencewanku, chaynaqa ¿imanasqamá despreciawankikuqa? ¿Manachu ñoqayku puntata rimanakurqaniku reyniykuta kutichimunaykupaqa? —nispa.

Juda casta runakunam ichaqa Israel casta runakunamantapas aswan mas piñachina kaqkunataraq rimarqaku.

Davidpa contranpi Seba hoqarikusqanmanta

20 ¹Chaynata rimachkaptinkum chay Gilgal llaqtapi tarikurqa huk mana allin runa. Paymi karqa Benjaminpa castanmanta Bicripa churin Seba. Paymi cornetata tocaspan nirqa:

Israel casta runakuna
imanañam ñoqanchikpaqa imapas kanchu Davidmantaqa
nitaqmi herencianchikpas kanchu Isaipa churinmantaqa!
¡Sapakamayá ripukuychik wasikichikman!

²Chaynapim Israel casta runakuna Davidta saqeruspanku qatikurqaku Bicripa churin Sebata. Juda casta runakunam ichaqa reyman sayapakuspa rirqaku Jordan Mayu patanmanta Jerusalem llaqtakama.

³Jerusalem llaqtapi palacionman David chayaruspanmi palacion cuidananpaq saquesqan chunkantin compañerankunata churarurqa sapaq wasipiña. Paykunamanta nanachikuspanmi hina kikintaq mantienerra, paykunawanqa manam uywanakurqañachu. Paykunaqa viudakuna hinam wichqasqa kawsarqaku wañunankukama.

⁴Amasatam rey nirqa:

—Kunanmanta kimsa punchawmanmi Juda casta soldadokunata huñuramuspa kaypi kanki —nispa.

⁵Chaymi Amasa rirqa Juda casta soldadokuna huñumuq, ichaqa citasqan punchawmanta masta unaramuptinmi ⁶Davidqa Abisaitaña nirqa:

—Bicripa churin Sebaqa Absalonmantapas aswan mas dañotaraqmi rura-wachwan. Chaynaqa soldadoykunawanyá payta qatipay, yanqañataq murallasqa llaqtakunata tariruspa pakakuruwachwan —nispa.

⁷Joabpa soldadonkunam, reyta waqaychaq Ceret casta hinaspa Pelet casta soldadokunapiwan hinaspa lliw valeroso soldadokunapiwan Jerusalem llaqtamanta Abisaiwan lloqsispa Bicripa churin Sebata qatirqaku. ⁸Gabaon llaqta law hatun rumipa hichpanpi kachkaptinkum Amasa hamurqa paykunawan tupaykuq. Joabmi karqa soldado pachayoq, weqawninpiñataqmi watasqa karqa vainayoyq espada. Joab ichiptinmi vainanmanta espada wichirurqa. ⁹Joabmi Amasata rimaykuspan nirqa: —¿Hawkallachu kachkanki wawqelláy? —nispa.

*Alleq makinwanmi barbanmanta hapiykurqa muchaykunanpaq. ¹⁰Amasaqa manam cuidakurqachu Joabpa makinpi espadamanta, Joabmi Amasata wiksanpi tuksirurqa chunchulninkunapas pampaman tallikunankama. Chaypunilla wañuruptinmi yapamantaqa manaña tuksirqachu. Chaymantañam Joabqa wawqen Abisaiwiwan Bicripa churin Sebata qatirqaku. ¹¹Joabpa huk kaqnin soldadonmi Amasapa ayampa waqtanpi sayaykuspa nirqa: —Joabtawan Davidta kuyaqkunaqa Joabtayá qatichunku —nispa.

¹²Amasam chutaykachakuchkarqa yawarninpa hawanpiraq ñanpa chawpinpi, ñannin sapa pasaqkuna sayaykuspa qawarayasqankuta chay soldado qawaykuspanmi Amasapa ayanta suchuchirqa ñanmanta chakra ukuman hinaspam chaypi pachawan tapaykurqa. ¹³Ñanmanta suchurachiptinmi runakunaqa manaña sayarqakuchu chaymi Joabwanña pasarqaku Bicripa churin Sebata qatiskanpu.

¹⁴Sebam Israel casta ayllukunapa lawninta pasaruspa chayarurqa Abel-bet-maaca llaqtaman, Bicripa llapallan castan runakunam huñunakuruspanku llaqtaman paywan kuska yaykururqaku. ¹⁵Joabpa llapallan tropankuna Abel-bet-maaca llaqtaman chayaruspankum llaqtata muyururqaku atacanankupaq. Llaqtaman yaykurunankupaqmi llaqtapa murallanpa qepanman allpata montorurqaku, Joabpa llapallan tropankunam llaqta harkaqa murallata tuñichiypi rirqaku. ¹⁶Chaymi llaqtamanta allin yuyayniyoq warmi qayaykachakamurqa: —iUyariwaychik, uyariwaychik! Joabtayá niykapamuwaychik kayman hamunanpaq. Paywan rimaytam munani —nispa.

¹⁷Warmiman Joab asuykuptinmi chay warmi nirqa:

—¿Qamchu kanki Joab? —nispa.

Chaymi Joabñataq nirqa:

—Arí, ñoqam kani —nispa.

Hinaptinmi warmiñataq nirqa:

—Uyariykuwayá kay sirvientaykipa rimarisqayta —nispa.

Hinaptinmi payñataq nirqa:

—Niyá —nispa.

¹⁸Hinaptinmi chay warmi kaynata nirqa:

—Ñawpaq tiempopim rimaqku kaynata: “Pipas tapukuy munaqqa Abel llaqtapi tapukuchun” nispa. Chaynapim ima asuntotapas arreglaqku. ¹⁹Kay llaqtapi kaqkunaqa kaniku hawkalla kawsakuq runakunam chaynataq reypa qatinqin runakunam. Ichaqa qanmi kay llaqtata chinkarachiypi richkanki. ¿Imanasqamá Tayta Diospa herenciantaqa tuñichiya munanki? —nispa.

²⁰Chaymi Joabñataq nirqa:

—Chaytaqa manam piensayllapas-piensenichu. Manam tuñichisaqchu nitaq purmachisaqchu. ²¹Manamá chayqa chaynachu, Efrain orqokunapi *yachaqa Bicripa churin Seba sutiyoq runam Rey Davidpa contranpi hoqarikurun, chaynaqa payllatayá qoykamuywaychik hinaptinqa kutikusaqmi kay llaqtamanta —nispa.

Chaymi warmiñataq Joabta nirqa:

—Chay runapa umanta qoruruspaykum murallapa hawanta wischuramusaqku —nispa.

²²Chay warmim rirqa yuyaysapa kayninman hina llapa runakunawan rimamuq.

Hinaptinmi paykuna Bicripa churin Sebapa umanta qoruruspanku wischuykamurqaku Joabman. Joab cornetata tocachiptinmi runakuna llaqtamanta anchurikuspanku sapakama wasinkuman ripukurqaku. Joabñataqmi kutirqa reypa kasqan Jerusalem llaqtaman.

Davidpa yanapaqninkunamanta

(2 S 8:15-18. 1 Cr 18:14-17)

²³Joabmi karqa lliw Israel nacionpi tropakunapa kamachiqnin. Joidapa churin Benaia sutiyoq runañataqmi kamachirqa reyta waqaychaq Ceret casta hinaspa Pelet casta soldadokunata. ²⁴Adoramñataqmi de balde llamkaqkunapa kamachiqnin karqa, Ahiludpa churin Josafatñataqmi karqa imapas pasaqkunamanta qellqaq, ²⁵Sevañataqmi karqa secretario, Sadocwan Abiatarñataqmi karqa sacerdotekuna. ²⁶Jair llaqtayoq Ira sutiyoq runañataqmi karqa Davidpa sacerdoten.

Gabaon llaqtayoqkunapa favorninpi vengakusqankumanta

21 ¹Davidpa gobiernasqan tiempopim karqa kimsa watantin muchuy chaymi Tayta Diosta David tapuptin pay nimurqa:

—Kay muchuyqa Saulwan castankuna Gabaon llaqtayoq runakunata wañuchisqankumantam —nispa.

²Gabaon llaqtayoqkunata David qayachimuspanmi paykunawan rimarqa. Gabaon llaqtayoqkunapaq manam Israel castachu karqaku, paykunapaq karqa Amor casta runakunamanta puchuqkunam. Paykunamanmi Israel casta runakuna jurarqa mana wañuchinankupaq. Saulmi ichaqa Israelpa mirayninkunamanta hinaspa Judapa mirayninkunamanta sientispa Gabaon llaqtayoq runakunata chinkarachiypi rirqa. ³Davidmá Gabaon llaqtayoqkunata nirqa:

—¿Imatataq rurayman contraykichikpi daño rurasusqaykichikmanta? ¿Imaynataq pampachayta atiwaqchik chaynapi Tayta Diospa allpanpaq bendicionninta mañakunaykichikpaq? —nispa.

⁴Gabaon llaqtayoq runakunañataqmi nirqaku:

—Saulmantawan castankunamantaqa manam qori-qollqetachu munaniku, manataqmi munachkanikuqa Israel castamanta hukllapas wañuchiychu —nispa.

Chaymi reyñataq nirqa:

—Chaynaqa niwaychikyá qamkunapa piensasqaykichikta ruranaypaq —nispa.

⁵Chaymi paykunañataq nirqaku:

—Saulmi wakiqniykuta wañurachirqa hinaspa Israel nacionpi chullallapas mana puchunaykupaq chinkarachiwaykuta piensarqa. ⁶Chaynaqa Saulpa mirayninmantayá qanchis runakunata makiykuman churamuy hinaptinmi ñoqayku warkumusaqku Tayta Diospa akllasqan Rey Saulpa llaqtanpi otaq Gabaa llaqtapi —nispa.

Chaymi rey “arí” nirqa. ⁷Saulpa willkan otaq Jonatanpa churin Mefi-boset runatam ichaqa mana qoykurqachu Saulpa churin Jonatanwan juramento rurasqanrayku. ⁸Reymi paykunapa makinman churarqa Aja sutiyoq runapa churin Rizpapa iskaynin wawankunata. Chay wawankunapa sutinmi karqa Armoni hinaspa Mefi-boset. Paykunamá karqa Saulpa churinkuna. Qoykurqataqmi Merab sutiyoq warmipa pichqa wawankunatapas. Paykunam karqa Saulpa willkanku-

na. Merabmi karqa Adrielpa warmin. Adrielqa karqa Mehola llaqtayoq Barzilaipa churinmi. ⁹Paykunatamá David qoykurqa Gabaon llaqtayoqkunaman, hinaptinmi warkururqaku huk moqopi Tayta Diospa qayllanpi. Saulpa qanchisnintin mirayninkunamá wañururqaku punta kaq cosecha otaq cebada rutuy qallarichkaptin.

¹⁰Ajapa warmi churin Rizpam yana telamanta karpata rurakururqa hatun rumipa hawanpi hinaspa cosecha qallariyninmantapuni cuidarqa loco para aya-kunapa hawanman chayamunankama. Punchawpipas manam dejarqachu alton pawaq animalkuna ayakuna mikurunanta nitaqmi tutapipas dejarqachu purun animalkuna mikurunanta.

¹¹Davidmanmi willarqaku Ajapa churinpa otaq Saulpa compañeranpa imam rurasqanta. ¹²David rispanmi Saulpa hinaspa churin Jonatanpa tullunkunata apamurqa Galaad lawpi Jabes llaqtayoq runakunapa kasqanmanta. Paykunam puntata suwarurqaku Bet-san llaqtapa plazanmanta. Chaypim Filistea runakuna warkururqaku Saulpa ayanta Gilboa Moqopi venceruspanku. ¹³Davidmi apachimurqa Saulpa tullunkunatawan churin Jonatanpa tullunkunata. Huñuchimurqataqmi warkusqa runakunapa tullunkunatapas. ¹⁴Saulpa hinaspa churin Jonatanpa tullunkunatam pamparurqaku Benjamin ayllupa allpanpi kaq Zela llaqtapi otaq Saulpa taytan Cisca sepulturanpi. Lliwtamá rururqaku reypa kamachisqanman hina. Chaykuna pasaruptinmi allpapaq mañakusqankuta Dios uyariykurqa.

Wañunanmanta Davidta Abisai librasqanmanta

¹⁵Filistea runakunam yapatawan pelearqaku Israel castakunawan, Davidmi tropankunawan rirqa paykunapa contranpi peleaq. Peleachkaptinkum David pisi-parurqa ¹⁶hinaptinmi Davidta wañurachiypi rirqa hatunkaray runakunapa castan Isbi-benob sutiyoq runa. Chay runapa bronce manta lanzanmi llasarqa kimsa chunka kilo masninta, weqawninpiapas aparqataqmi mosoq espadata. ¹⁷Ichaqa Sarviapa wawan Abisaimi Davidta yanapaspan chay Filistea runawan pelearqa hinaspa wañurachirqa hinaptinmi Davidpa soldadonkuna juraspa nirqaku:

—Kunanmanta ñawpaqmanqa manañam lloqsinkichu guerraman ñoqaykuwan chaynapi Israel nacionpi achkiy wañuchisqa hina ama wañurunaykipaq —nispa.

Hatunkaray runakunawan peleasqankumanta

(1 Cr 20:4-8)

¹⁸Gob lawpim huktawan guerra karqa Filistea runakunawan chaymi chay guerrapi Husa castamanta kaq Sibecai sutiyoq runa wañurachirqa hatunkaray runakunapa castan Saf sutiyoq runata. ¹⁹Mosoqmantam karqa guerra Gob lawpi Filistea runakunawan chaymi chay guerrapi Jairpa churin Elhanan wañurachirqa Gat llaqtayoq Goliat sutiyoq runata, paypa lanzanpa kaspinmi karqa telarpa rodillon hina llumpay raku.

²⁰Huktawanmi karqa guerra Gat llaqtapi chaymi chay guerrapi karqa huk hatunkaray runa. Paypa makinkunam karqa soqta dedoyoqkama, hina chaynalla-taqmi karqa chakinkunapipas. Paypas hatunkaray runakunapa castanmi karqa.

²¹Paymi insultarqa Israel soldadokunata chaymi Davidpa wawqen Simeapa churin Jonatan wañurachirqa. ²²Chay tawankum karqaku Gat llaqtayoq Rafa sutiyoq runapa miraynin. Paykunatamá wañurachirqaku Davidpiwan soldadonkuna.

Enemigonkunata venceruspa Davidpa takisqan
(Salmo 18)

22 ¹Davidmi kay takipa palabrankunata rimarirqa Tayta Diosman. Payqa rimarirqa llapallan enemigonkunamantawan Saulmanta Tayta Dios libraykuptinmi. ²Kaynatamá David nirqa:

Dios Taytalláy,
qamqa ñoqapaqmi qaqa hina kapuwanki.
Qamqa pakakuna wasi hinam kapuwanki.
Qamqa ñoqallaytamiki libraykullawanki.

³ Diosnilláy,
amparakuykunay hatun rumim kapuwanki.
Qampunitaqmiki ñoqataqa harkawanki.
Atiynikiwanmi ñoqataqa salvawanki.
Qamllam ñoqataqa altoneqpi pakawanki.
Qamqa lluptikunay wasi hinam kapuwanki.
Qamqariki ñoqallaypa salvaqniymi kanki.
Daño ruraqkunamantam libraykullawanki.
⁴ Tayta Diostamiki qayakusaq ñoqallayqa.
Payllapunimriki sumaq alabana Diosqa.
Payllam enemigoymanta salvaykuqnillayqa.

⁵ Wañuyymi yakupapas olankuna hina wichqarullawan.
Kallpachkaq lloqla hinam mana allinkuna vencerullawan.

⁶ Waskawan watasqata hinam sepultura wichqarullawan.
Imapas toqla hapiruchkaq hinam wañuy hapirullawan.

⁷ Sasachakuyllapi kaspam Tayta Diosta qayakullani.
Yanapaykuwananpaqmi Diosnillayman qaparillani.
Payllamriki templonmanta uyarirqa qayakusqayta.
Payllamriki uyariykun ñoqallaypa qaparisqayta.

⁸ Chaynataqmi kay pachapas kuyurispán katkatatarqa.
Cielokunapa tiyananpas lliwchataqmi kuyurirurqa.
Paypa piñakuyninwanmi llumpaysuta katkatatarqa.

⁹ Paypa senqanmantataqmi qosnikuna waspirirurqa.
Paypa siminmantataqmi rupaqa nina lloqsirirurqa.
Chaynataqmi lloqsimuspan nina sansa ratarirurqa.

¹⁰ Tela llikiq hinam alto cielomanta uraykamurqa.
Tutay-tutay puyum chaki pampampipas rikurirurqa.

¹¹ Querubinpa hawanpiraq sillakuspam pawarikurqa.
Wayrapapas raprallanpim payqariki pawarikurqa.

¹² Kikin pakakunanpaqmi tutayayta churaykullarqa.
Payqa muyuriqninpi harkaqnintam churaykullarqa.
Yakupapas yanayasqan puyutamya churaykullarqa.

¹³ Kancharichkaq ñawpaqnintam rupaqa sansa ruparirurqa.

¹⁴ Tayta Diosmi cielomanta toqyachirqa truenokunata.

Alto-altopiraq Diosmi uyarichin qaparisqanta.

- ¹⁵ Flechanwanpas flechamus pam cheqechirqa enemigonta.
Achka-achka llipyanwanmi vencerurqa paykunataqa.
- ¹⁶ Dios Taytalláy,
simikimanta lloqsimuq qaqchakuynikiwanmi
lamar qochapa uku-uku kaynin rikuriramurqa.
Senqaykimanta lloqsimuq samaynillaykiwanmi
kay pachapapas cimientollankuna qalaturullarqa.
- ¹⁷ Diosmi ñoqallayta altomanta haywarimuwarqa.
Achka-achka yaku chawpinmantam horqoykullawarqa.
- ¹⁸ Llumpay atiyniyoq enemigoymantam librawarqa.
Llapachallan cheqniwaqniykunamantam librawarqa.
Paykunaqa ñoqamanta aswan kallpayoqmi karqa.
- ¹⁹ Ñakarichkaptiyimi paykunaqa pawaykullawarqa.
Tayta Diosllamriki ñoqataqa yanapaykuwarqa.
- ²⁰ Kichki-kichki lugarmantam payqa horqoykullawarqa.
Ñoqarayku kusikuspam payqa libraykullawarqa.
- ²¹ Allinta kawsakusqayraykum Tayta Diosqa premiaykullawan.
Allinta rurallasqayraykum allinwanraq pagaykullawan.
- ²² Diosniypa mana munallasqantaqa manam ruraranichu.
Diosniypa contranpiqa manam hukmantaqa kawsarqanichu.
- ²³ Ñoqaqa siemprepunim yuyachkani paypa leyninkunata.
Ñoqaqa manam karunchakuykurqanichu decretomanta.
- ²⁴ Diosniypa qayllanpiqa mana huchayoqmi kawsachkarqani,
pasaypaq mana allin ruraymantam waqaychakullarqani.
- ²⁵ Allinta kawsakusqayraykum Tayta Diosqa pagaykullawan.
Qayllanpi allintaña rurallasqayraykum pagaykullawan.
- ²⁶ Dios Taytalláy,
confiakusunikiwanqa confiakunapaqmi reqsichikunki.
Mana huchallikuqwanqa mana huchayoqmi reqsichikunki.
- ²⁷ Chuyanchasqa runawanqa chuyapunitaqmi reqsichikunki.
Atoq hina runawanqa qampas sacretaqmi reqsichikunki.
- ²⁸ Qamqariki salvaykunkim humillakuykullaq runakunata.
Qawaspaykim penqachinki hatun tukuqlaña runakunata.
- ²⁹ Dios Taytalláy,
tutaykuruqtiypas qanmi achkiykuwasparaq kanchariwanki.
- ³⁰ Achkallaña tropamanpas pawaykunaypaqmi yanapawanki.
Paykunapa murallanta seqarunaypaqmi yanapawanki.
- ³¹ Tayta Diospa kawsasqanqa mana chikallanpas pantayniyoqmi.
Tayta Diospa prometekusqanqa mana chikan pantachikuqmi.
Paypi amparakuq llapan runakunataqa harkaykullanmi.
- ³² Tayta Diosllam Diosqariki, manam hukqa kanchu.
Payllam harkawaqninchikqa, hukqa manam kanchu.
- ³³ Diosmi ñoqataqariki kallpanchaykullawan.

- Mana pantaruqtam payqariki kawsachiwan.
³⁴ Payqa luwichupa chakintapas hinaraqmi ruran chakillayta.
 Payqa altoneqpi sayptiypas takyaykachillanmi chakillayta.
³⁵ Ñoqataqa paymi yachachiwan guerrapiña peleamunaypaqpas.
 Kallpanchallawanmi bronce manta arcowanraq flechamunaypaqpas.
³⁶ Qanmi harkachikunawan hina salvawanki.
 Kuyakuywan yachachispam hatunchallawanki.
³⁷ Lluchkanaymantapas ñannillaytam kicharqanki.
- ³⁸ Enemigoykunatapas qatispaymi hayparqani tukunaypaq.
 Tukurunaykamam manariki kutimurqanichu samanaypaq.
³⁹ Puchukachirqanim mana sayariytawanpas atinankukama.
 Maqapamurqanim mana sayariytawanpas atinankukama.
 Paykunaqa wichiylurqam ñoqallaypa sayasqayraq pampakama.
⁴⁰ Qanmi ñoqataqa guerrapipas peleanaypaq kallpanchawarqanki.
 Ladoypipas qonqorananpaqmi enemigollayta churarqanki.
⁴¹ Ñoqallaypa enemigoykunam muyurirusparaq ayqekurqa.
 Chaynam cheqniwaqniykunatapas wañurachillaptiy tukururqa.
⁴² Qayakuptinkupas manam yanaparqakuchu.
 Tayta Diospas manamriki contestarqataqchu.
⁴³ Pampa allpa polvotapas hinam ñuturqani.
 Ñanpi mitutapas hinam saruparurqani.
 Ñanpi mitutapas hinam ñutuparurqani.
⁴⁴ Qanmi runakunapapas maqawanman manta libraykuwarqanki.
 Nacionkunatapas kamachiqnin kanaypaqmi waqaychawarqanki.
 Mana reqsisqaypas runakunawanmi qamqa servichiwarqanki.
⁴⁵ Paykunaqariki uyariykuwaspam chayllapuni kasuwanku.
 Forasterokunam kumukuykusparaq chaylla asuykullawanku.
⁴⁶ Llapachallan forasterokunam pasaypaqta hukmanyarurqaku.
 Pakakusqankumantapas katkatatastinmi lloqsiykullarqaku.
- ⁴⁷ Wiñaypaqñayá kawsakuchun Tayta Diosqa.
 Alabasqayá kachun harkaykuwaqniyqa.
 Hatunchasqayá kachun salvaq Diosnillayqa.
 Qaqa hinamá harkawaqniy Diosnillayqa.
⁴⁸ Ñoqaraykumá vengakunpas Diosnillayqa.
 Llapa runakunatapas chakillaymanmi churaykuwan.
⁴⁹ Enemigollaymantapas payllataqmiki libraykuwan.
 Contraypipas hatariqpa hawanpiraqmi churaykuwan.
 Payllataqmi tukuy daño ruraqmantapas libraykuwan.
⁵⁰ Dios Taytalláy,
 chayraykumriki nacionkunapipas graciastaraq qollasqayki.
 Chayraykumriki sutikimantapas qampaq takipullasqayki.
⁵¹ Akllakusqayki reytam sinchi sumaqtaraq venceykachiwanki.
 Nombreykuwaspa aceitewan talliwasqaykitam kuyawanki.
 Ñoqallaytawan llapan mirayniytam wiñaypaqña kuyallanki.

Wañukunallanpaqña Davidpa rimarisqan

23 ¹ Wañukunallanpaqña rimarispanmi David kaynata nirqa:

Isaipa churin Davidmi rimarini.
 Alto-altopi Diospa hatunchasqan runam rimarini.
 Rey kanaypaq Jacobpa Diosninpa nombrasqanmi nini,
 Israel nacionpi miskillaña takiqmi nini:

² Tayta Diospa Espiritunmi ñoqantakama rimarirqa.

Tayta Diospa palabrallanmi simillaypipas tarikurqa.

³ Israelpapas yupaychallasqan Diosnillanmiki rimawarqa.

Israelpapas harkaykullaqnin Diosnillanmiki niykuwarqa:

“Allinneqta rurallaspa runakuna gobiernaqqa,
 ñoqa Diosta respetaspa runakuna gobiernaqqa

⁴ achikyaykamuptin intipa kanchariynin hinam,

puyupapas mana tapaykusqan kanchaq inti hinam,
 pararuptin allpamanta pasto ikllimuchkaq hinam.”

⁵ Chaynamiki mirayniytapas Diosllayqariki takyachirqa.

Wiñaypaqmi contratotaña ñoqallaywanqa ruraykurqa.

Chaykunatam ordenninpiraq allichasqata churaykurqa,
 chaykunata cumplinanpaqmi waqaychaykuspa churaykurqa.

Paymi planta ikllichimuq hina

salvacionnillayta cumplinqa.

Paymi planta ikllichimuq hina

tukuy munasqayta cumplinqa.

⁶ Mana allin ruraqkunaqa wischusqa kichkam kallanqaku.

Paykunaga pipapas mana hapiykunanñam kallanqaku.

⁷ Hapiykuyta munaqqariki fierrotaraqmi hapiykunqa.

Hapiykuyta munaqqariki lanzataraqmi hapiykunqa.

Paykunaga chayllapipunim pasaypaqtaña ruparunqa.

Davidpa tropankunapi valeroso jefekunamanta

(1 Cr 11:10-47)

⁸ Davidpa valeroso soldadonkunamá karqa: Hacmon casta Is-boset, paymi karqa kimsa valeroso soldadokunapa jefen. Paymi huk kutipi lanzanwan wañurachirqa pusaq pachak soldadokunata. ⁹ Paymanmi qatirqa Ahoa castamanta kaq Dodo sutiyoq runapa churin Eleazar, paymi karqa kimsa valerosokunapa huknin. Paymi Davidwan kuska karqa Filisteas soldadokunata desafiaspanku. Filisteas soldadokuna chaypi huñunakuruptinkum Israel soldadokuna lluptikururqaku. ¹⁰ Eleazarman ichaqa sayaykuspa wañurachirqa Filisteas soldadokunata makinpas utinankama hinaptinmi espadanpas makinman laqakururqa. Chay punchawpim Tayta Dios allinsuta vencerachirqa chaymi Israel soldadokunaga Eleazarpa kasqanman kutirirqaku wañuqkunapa llaqa imankupas hoqarikuqllaña.

¹¹ Eleazarman qatinqataqmi karqa Agepa churin Sama. Payqa karqa orqo lawkunapi *yachaqmi. Filisteas tropakunam huñunakurqaku Lehi lawpi. Chaypim karqa lentejayaq chakra. Chaymantam Israel soldadokuna Filisteas tropakunamanta lluptirqaku.

¹²Chay chakrapa chawpinpi Sama sutiyoq runa sayaykuspanmi defierderqa hinaspanm vencerurqa Filistea tropakunata. Chaypim Tayta Dios allinsuta vencerachirqa.

¹³Kimsa chunka valeroso jefekunamantam kimsan valeroso soldadokuna cosecha tiempopi rirqaku Davidman Adulam machaypi kachkaptin. Filistea soldadokunamantam wakinnin tropapa campamenton kachkarqa Refaim Qechwapi. ¹⁴Filistea tropakunapa cuartelnin Belen llaqtapi kachkaptinmá Davidñaataq kachkarqa amparakuna sitiopi. ¹⁵Chaypim David ganasllawanña nirqa:

—iPiraq tomaykachiwanman Belen llaqta zaganpa waqtanpi pozomanta yakuta! —nispá.

¹⁶Chay kimsan valeroso jefekunam Filistea tropakunapa campamentonman yaykuruspanku Belen llaqta zaganpa waqtanpi pozomanta yakuta horqorurqaku hinaspanm Davidman apamurqaku. Davidmi ichaqa mana munarqachu chay yakuta tomayta, Tayta Diospaq ofrendata hina tallispanmi ¹⁷nirqa:

—iDios Taytalláy ¿tomaymanraqchu kay runakunapa yawarninpa chanin yakuta otaq wañuyman wischukuspanku apamuwasqanku yakuta?! ¡Chaytaqa amayá piensayllapas-piensasaqchu! —nispá.

Chaynata nispanmi mana munarqachu tomayta.

Chay kimsan valeroso jefekunamá chaykunata ruraraqaku.

¹⁸Sarviapa wawan, Joabpa wawqen Abisaimi karqa kimsa chunka valeroso jefekunapa kamachiqnin. Paymi huk kutipi lanzanwan kimsa pachak soldadokunata wañurachirqa. Paypas reqsisqam karqa chay kimsan jefekuna hina. ¹⁹Abisaimi chay kimsan valeroso jefekunamanta aswan reqsisqa karqa chaymi paykunapa jefen karqa. Ichaqa manam igualarqachu chay kimsa valeroso jefekunapa rurasqanmanqa.

²⁰Cabseel llaqtamanta Joidapa churin Benaia sutiyoq runapas valeroso kaspanmi achka hatun ruraykunata ruraraq. Paymi wañurachirqa Moab nacionniyoq iskay alli-allin valeroso soldadokunata. Huk punchawpas lastachkaptinmi uchkuman yaykuruspan chaypi wañurachirqa leonta. ²¹Wañurachirqataqmi Egipto nacionniyoq hatunkaray runatapas. Chay Egipto nacionniyoq runam lanzawan armasqa kachkarqa. Benaia ichaqa pelearqa huk kaspillawan hinaspanm chay Egipto nacionniyoq runamanta lanzanta qechuruspa chaywan wañurachirqa. ²²Chaynaqa chay Joidapa churin Benaia sutiyoq runapas chay rurasqanwanmi sinchi reqsisqa karqa kimsan valeroso jefekuna hina. ²³Kimsa chunka jefekunamantapas ancha reqsisqamá karqa, chawanpas manam igualarqachu chay kimsa valeroso jefekunapa rurasqanmanqa. Benaia David churururqa waqaychaqnin soldadokunapa jefenña kananpaq.

²⁴Kimsa chunka valeroso jefekunamanta wakinmi kaykuna: Joabpa wawqen Asael, Belen llaqtayoq Dodopa churin Elhanan, ²⁵Harod lawmanta Sama chaynataq Elica, ²⁶Bet-pelet llaqtayoq Heles, Tecoa llaqtayoq Iquespa churin Ira, ²⁷Anatot llaqtayoq Abiezer, Husah casta Mebunai, ²⁸Ahoa casta Salmon, Netofa llaqtayoq Maharai, ²⁹Netofa llaqtayoq Baanapa churin Heled, Benjamin allpapi Gabaa llaqtayoq Ribaiapa churin Itai, ³⁰Piraton llaqtayoq Benaia, Gaas Wayqopi *yachaq Hidai, ³¹Bet-araba lawpi yachaq Abi-albon, Bahurim llaqtayoq Azmavet, ³²Saalbim llaqtayoq Eliaba, Jasenpa churin Jonatanwan ³³orqokuna lawmanta Sama hinaspa Sararpa churin Ahiam, ³⁴Maaca lawmanta Ahasbaipa churin Elifelet, Gilo llaqtayoq Ahitofelpa churin Eliam, ³⁵Carmel llaqtayoq Hezrai, Arab llaqtachamanta Paarai, ³⁶Zoba nacionniyoq Natanpa churin Igal, Gad ayllumanta Bani, ³⁷Amon nacionniyoq Selec, Beerot llaqtayoq Naharai, paymi karqa Sarviapa

wawan Joab sutiyoq runapa arman apaq, ³⁸ Jatir llaqtayoq Irawan Gareb ³⁹ hinaspa Het casta runa Urias. Llapallankum karqaku kimsa chunka qanchisniyoq valeroso jefekuna.

Guerrapi peleanpaq qarikunata David yupachisqanmanta

(1 Cr 21:1-17)

24 ¹ Tayta Diosmi Israel castakunapa contranpi yapatawan piñakururqa chaymi Davidta umacharqa Israel casta runakunatapas chaynataq Juda casta runakunatapas yupachinanpaq. ² Hinapinmi chaypi compañaqnin llapallan tropankunapa kamachiqnin Joabta nirqa:

—Israel llapallan ayllukunapa kasqanman rispayá Dan llaqtamanta Beerseba llaqtakama runakunata yupamuy chaynapi guerrapaq hina kaqkunaqa haykam kasqanta yachanaypaq —nispa.

³ Joabmi ichaqa reyta nirqa:

—Yupaychasqanchik Tayta Diosyá mirachichun kay nacionpi runakunataqa kunan kasqanmantapas pachak kuti mastaraq chaynapi qam señor reyniy qawanaykipaq. Reynilláy ¿imapaqtaq yupachiytaqa munachkanki? —nispa.

⁴ Ichaqa reypa kamachisqanmi Joabpa nisqanmantapas chaynataq tropakuna kamachiqninmi reypa qayllanmanta lloqsirqaku Israel nacionpi guerrapaq runakunata yupamunankupaq. ⁵ Jordan Mayuta chimparuspankum qallarirqaku Aroer llaqtaman-ta chaynataq qechwapa chawpinpi llaqtamanta. Chaymantam pasarqaku Gad ayllupa allpanta Jazer llaqtaman. ⁶ Chaymantam pasarqaku Galaad lawman. Pasarqakutaqmi Het casta runakunapa allpantapas Cades llaqtakama. Dan-jaan llaqtaman chayaruspankum muyurimurqaku Sidon llaqtakama. ⁷ Chaymantam rirqaku Tiro murallasqa llaqtaman, rirqakutaqmi Hiv hinaspa Canaan casta runakunapa llapallan llaqtankunamanpas. Hinaspa chayarusqaku Juda ayllu runakunapa allpan Neguev law Beerseba llaqtakama. ⁸ Isqon killa iskay chunka punchawnin liw Israel nacionta muyuyta tukuramuspankum kutimurqaku Jerusalem llaqtaman. ⁹ Joabmi reyman qorqa guerrapaq hina runakunaqa haykam kasqanta. Israel lawpim karqa pusaq pachak waranqa soldadokuna, Juda lawpiñataqmi karqa pichqa pachak waranqa soldadokuna.

¹⁰ Runakuna yupachiyta David tukuruspanmi sonqonpi pesakuspan Tayta Diosta nirqa:

—Dios Taytalláy, hatuntam huchallikuruni kaykunata ruraspay, kunanmi ruegakuyki kay serviqníkita mana allin rurasqaymanta pampachaykuwanaykipaq, ñoqaqa loco hinam chaykunata ruraruni —nispa.

¹¹ Tutapayta David hatarichkaptinmi Davidpa tapukunan runata otaq Diosmanta willakuq Gad sutiyoq runata Tayta Dios nirqa:

¹² —Davidman rispaykiyá ñoqa Tayta Diospa nisqayta nimuy: “Kimsa ruranaykunamantayá aklakuykuy hukllata chaynapi chay aklakusqaykiman hina qamta castiganaypaq” nispa. ¹³ Chay willakuq Gad rispamá Davidman willamurqa:

—¿Mayqantataq aklakunka, nacionpi qanchis wata muchuy kanantachu otaq kimsa killa enemigoykikunapa qatikachasqan kaytachu otaq nacionpi kimsa punchawpuni peste onqoy kanantachu? Chaynaqa allintayá tanteaykuy kachamuwaqniyman willamunaypaq —nispa.

¹⁴ Hinapinmi Davidñataq nirqa:

—Hatun sasachakuykim rikuriruni. Tayta Diospa makinman wichiukuyma aswan allinqa runakunapa makinman wichiukuymantaqa. Tayta Diospa kuyapayakuyninqa hatu-hatunmi —nispa.

¹⁵Tayta Diosmi kachaykamurqa peste onqoyta Israel castakunaman chay tempranomanta señalasqan punchawkama. Hinapinmi Dan llaqtamanta Beerseba llaqtakama otaq Israel lliw nacionpi wañururqaku qanchis chunka waranqa runakuna. ¹⁶Jerusalen llaqtapi runakunata angel wañurachinanpaq kachkaptinmi Tayta Dios llakipayarikurqa chay castigo apachimusqanmanta chaymi wañuchiq angelta nirqa:

—Chayllapaqñam, amaña masta wañuchiychu —nispa.

Tayta Diospa angelninmi kachkarqa Jebus casta Arauna sutiyoq runapa eranpi. ¹⁷Wañuchiq angelta rikuruspanmi David nirqa Tayta Diosta:

—Ñoqam hatu-hatunta huchallikuruni, ñoqamriki mana allintaqa ruraruni. Kay runakunaqa ovejakuna hina kaspam mana imatapas ruraraqakuchu. Ruegakuykim ñoqatawan taytaypa castankunata castiganaykipaq —nispa.

Altarta David rurachisqanmanta

(1 Cr 21:18-27)

¹⁸Chay punchawmi Gad rirqa Davidman hinaspam nirqa:

—Jebus casta Arauna sutiyoq runapa eranman rispaykiyá hatarichimuy altarta Tayta Diospaq —nispa.

¹⁹Chaynapimá Davidqa rirqa Tayta Dios kamachiptin Gadpa willasqanman hina. ²⁰Arauna karumanta qawachkaspam reytawan serviqninkunata paypa kasqanman hamuchkaqta rikururqa chaymi taripaykuspan reypa ñawpaqinpi qonqoranpa pampaman kumuykurqa. ²¹Hinaspam nirqa:

—Señor reynilláy çimaynanpitaq kay serviqnikitaqa watukaykamuwanki —nispa.

Hinapinmi Davidñataq nirqa:

—Kay erayki rantiqmi hamurqani Tayta Diospaq altarta kaypi ruranaypaq chaynapi runakuna wañuchiq peste onqoy taninanpaq —nispa.

²²Chaymi Araunañataq nirqa:

—Reynilláy, kayqaya eraqa, munasqaykiman hinayá animalkunata wañuchispa kañay. Kayqaya bueyeskunapas wañuchispa lliwchanta kañanaykipaq, yantapaqpas kachkanmi trillanakunawan buyeskunapa yugonkuna. ²³Reylláy, tukuy kaykunatam qam reyman qoyki. ¡Yupaychasqayki Tayta Diosyá favorecesunki! —nispa.

²⁴Chaymi reyñataq nirqa:

—Amayá chaynachu kachun ichaqa precionwanmi rantisqayki. Yupaychasqay Tayta Diosmanqa manam ofreceymanchu lliw kañapunay kaqkunataqa mana imaniraqllapas cuestawasqantaqa —nispa.

Davidmi rantirurqa eratawan buyeskunata medio kilo masnin qollqewan.

²⁵Chaypim David altarta hatarichirqa Tayta Diospaq. Animalkunatam wañuchirqa lliwta kañapunaypaq chaynataq Dioswan allinlla kasqanmanta ofrecenanpaq. Nacionpa favorninpi ruegakusqanta Tayta Dios uyariykuptinmi peste onqoy Israel nacionpi tanirurqa.